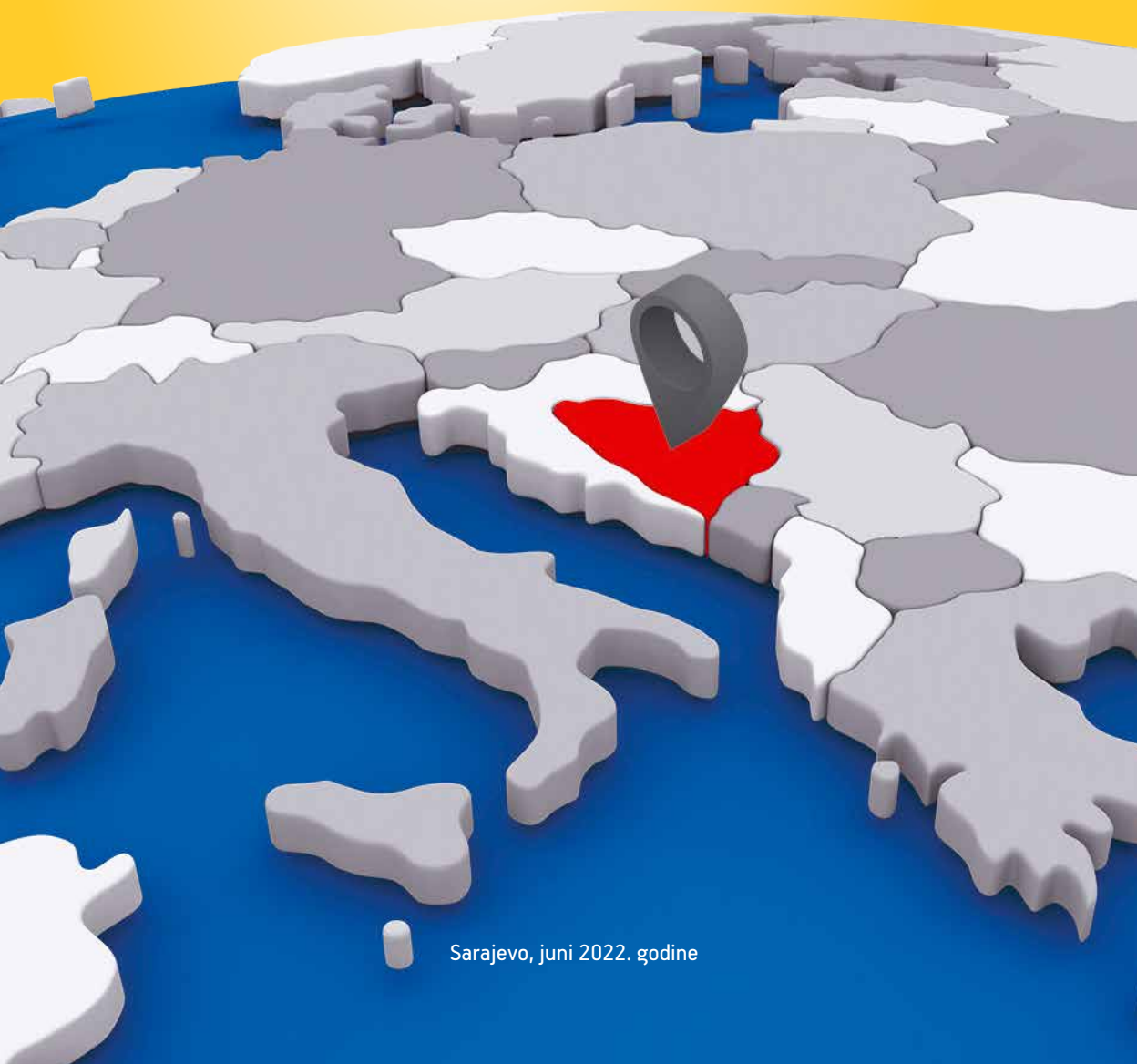

Migracioni profil Bosne i Hercegovine

za 2021. godinu

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE za 2021. godinu

Površina: **51.209 km²**

Ukupna dužina granice: **1.604 km**

Ukupan broj graničnih prelaza: **83**

Sadržaj

Sažetak	7
I UVOD	11
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka.....	11
2. Dostupnost i kvalitet podataka.....	12
3. Obavljene konsultacije	13
II MIGRACIONI PROFIL BIH.....	14
1. Vize.....	14
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	14
1.2. Vize izdate na granici.....	16
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice.....	20
2.1. Odbijanje ulaska u BiH.....	20
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	24
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	27
3.1. Privremeni boravak	27
3.2. Stalni boravak	33
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima.....	36
4.1. Otkaz boravka	38
4.2. Rješenja o protjerivanju.....	38
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor.....	39
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	40
5. Povratak neregularnih migranata	41
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a	41
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS).....	44
5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji	48
5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji	48
5.3.2. Prihvat po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	49
5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH	52
6. Međunarodna zaštita (azil)	54
7. Izdate radne dozvole strancima.....	61
8. Sticanje državljanstva BiH	65

9. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2021. godina.....	67
9.1. Migracioni tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila.....	67
9.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH	69
9.3. Smještajni kapaciteti institucija Bosne i Hercegovine.....	73
9.4. Izazovi u upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini.....	75
10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.....	76
A N E K S I	87

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem pravovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da obezbijedi Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obaveza iz **Mape puta za liberalizaciju viznog režima**, koja je od strane Evropske komisije prezentovana vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.“

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo sticanjem bezviznog režima **za državljane Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća

ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2021. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2012. do 2021. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2020. i 2021. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2021. godinu.

Migracioni profil BiH za 2021. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, povrata neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, migraciono-izbjeglička kriza u BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2021. godini su izdali 18.427 viza, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2020. godinu kada je izdato 1.857 viza, a posmatrano po godinama od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza da bi kulminaciju dostigao u 2019. godini. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan pandemijom koronavirusa Covid-19 i u činjenici da se tokom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart-septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera vezano za pandemiju koronavirusa Covid-19.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2021. godini izdato 7 viza što je za 133,33% više nego u 2020. godini kada su na granici izdate 3 vize. Posmatrano po godinama uočava se od 2012. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015. i 2021. godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2021. godini je iznosio 5.038 i povećan je za 11,34% u odnosu na 2020. godinu kada je odbijeno 4.525 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2021. godini iznosio je 8.834 (5.763 ilegalna ulaska i 3.071 ilegalni izlazak iz BiH) i smanjen je za 25,50% u odnosu na 2020. godinu kada je iznosio 11.857 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobreno je 9.827 privremenih boravaka u 2021. godini što je za 18,50% više nego u 2020. godini kada su odobrena 8.293 privremena boravka. Posmatrano po godinama od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH do 2015. godine nakon čega dolazi do opadajućeg trenda do 2020. godine, dok u 2021. godini dolazi do ponovnog rasta odobrenih privremenih boravaka

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 417 stalnih boravaka u 2021. godini što predstavlja povećanje od 33,65% u odnosu na 2020. godinu kada je odobreno 312 stalnih boravaka.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2021. godini je iznosio 444, što je povećanje od 158,14% u odnosu na 2020. godinu kada su otkazana 172 bezvizna ili privremena boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2021. godini zabilježeno je povećanje od 342,86% gdje su otkazana 62 stalna boravka, za razliku od 2020. godine kada je taj broj iznosio 14.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2021. godini je 1.330, što predstavlja povećanje od 10% u odnosu na 2020. godinu kada je doneseno ukupno 1.209 rješenja o protjerivanju. U 2021. godini broj otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja iznosio je 23, dok u 2020. godini nije bilo otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno je 612 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar u 2021. godini što je povećanje od 18,83% u odnosu na 2020. godinu kada je taj broj iznosio 515, te je pod blaži oblik nadzora na određeno područje ili mjesto smješteno 299 stranaca.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2021. godine, donesen je jedan zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok u 2020. godini nije bilo donesenih zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

5. Povratak neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2021. godini dobrovoljno su vraćena 42 državljana BiH u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno su vraćena na ovaj način od 2012. do 2021. godine 1.632 državljana BiH.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u periodu od 2012. do 2017. godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla. U 2021. godini IOM je organizovao povratak za 206 stranih državljana, a ukupno su na ovaj način od 2012. godine vraćena 1.283 strana državljana iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2021. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 459 stranaca, dok je u 2020. godini taj broj iznosio 259. Od 2012. do 2021. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 2.986 stranih državljana iz BiH.

5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2021. godini prihvaćeno je 417 državljana BiH. Od toga po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren je prihvat za 412 državljana BiH. Uoprednom analizom podataka evidentno je da je 5 osoba direktno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom u 2021. godini prihvaćeno je 570 državljana trećih zemalja, što je povećanje od 72,73% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 330 stranih državljana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 167 osoba u 2021. godini, dok je 2020. godine taj broj iznosio 244. Ukupno od 2012. do 2021. godine azil u BiH je zatražilo 3.467 osoba.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2021. godini je izdato 2.775, što predstavlja povećanje od 7,31% u odnosu na 2020. godinu kada je taj broj iznosio 2.586 radnih dozvola.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2021. godini je dobilo 557 osoba što predstavlja smanjenje od 1,76% u odnosu na 2020. godinu. Najviše državljanstava BiH u posljednje dvije godine stekli su državljani Srbije (82%).

9. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2021. godina

U 2021. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 15.812 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2020. godinu za 2,33%. Od ukupno 15.812 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2021. godini iskazalo je 14.688 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 167 osoba ili 1,14% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2021. godini.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracionu politiku.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i kreira izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine. Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove

sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljane u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u Bosni i Hercegovini. Tabele obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2021. godinu.

Nakon dostavljenih popunjenih tabela od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj dužini državne granice preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za period 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini* broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitet podataka. Većina institucija, organizacija i agencija dostavila je osnovne podatke do zadatog roka.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Ministarstvo vanjskih poslova BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obavezni dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadatim tabelama i

podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2021. godinu koji je ujedno **četrnaesti Migracioni profil BiH na godišnjem nivou.**

3. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracionog profila BiH za 2021. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 28.07.2022. godine Vijeće ministara BiH je na 54. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2021. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uslove. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

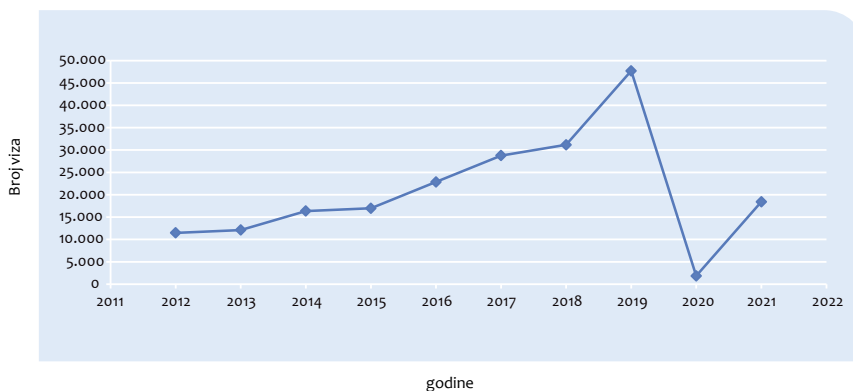
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vize	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427

Grafički prikaz izdatih viza od 2012. do 2021. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKP-ima BiH evidentan je kontinuirani rastući trend od 2012. godine pa sve do 2019. godine kada je uočen značajan porast u broju izdatih viza (53%) u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan Covid-19 pandemijom i u činjenici da se tokom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart-septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera prouzrokovan Covid-19 pandemijom.

U cilju definisanja aktuelne problematike u oblasti viza prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2020. i 2021. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

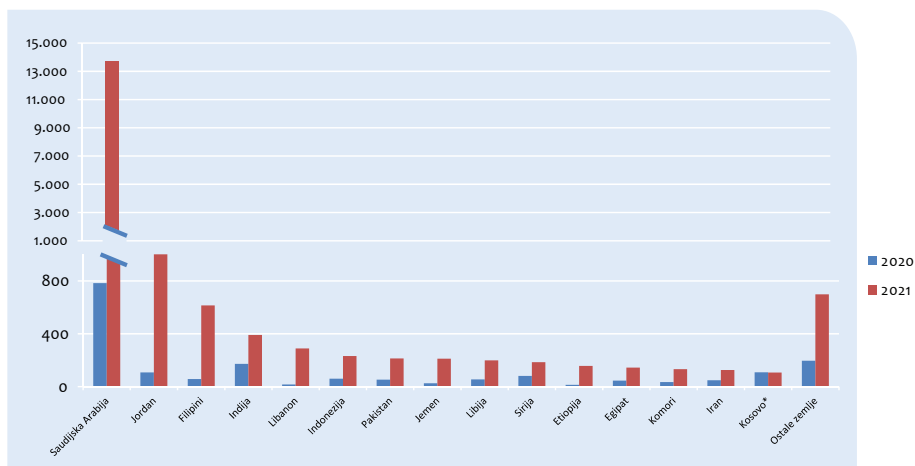
Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Saudijska Arabija	783	13.694	1.648,91%
2.	Jordan	108	1.033	856,48%
3.	Filipini	57	615	978,95%
4.	Indija	172	391	127,33%
5.	Libanon	16	289	1.706,25%
6.	Indonezija	60	231	285,00%
7.	Pakistan	53	213	301,89%
8.	Jemen	25	212	748,00%

R.br.	Država	2020	2021	%
9.	Libija	55	199	261,82%
10.	Sirija	81	185	128,40%
11.	Etiopija	13	157	1.107,69%
12.	Egipat	45	144	220,00%
13.	Komori	35	132	277,14%
14.	Iran	49	126	157,14%
15.	Kosovo* ¹	109	107	-1,83%
16.	Ostale zemlje	196	699	258,16%
	Ukupno	1.857	18.427	892,30%

¹ Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Grafčki prikaz izdatih viza u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se povećanje broja izdatih viza za gotove sve državljanje. Najveći broj viza u 2021. godini je izdat za državljanje Saudijske Arabije, Jordana, Filipina i Indije što predstavlja 85% od ukupnog broja izdatih viza.

Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2021. godini je bio 20.121 od kojih je pozitivno riješeno 18.427 zahtjeva ili 92%.

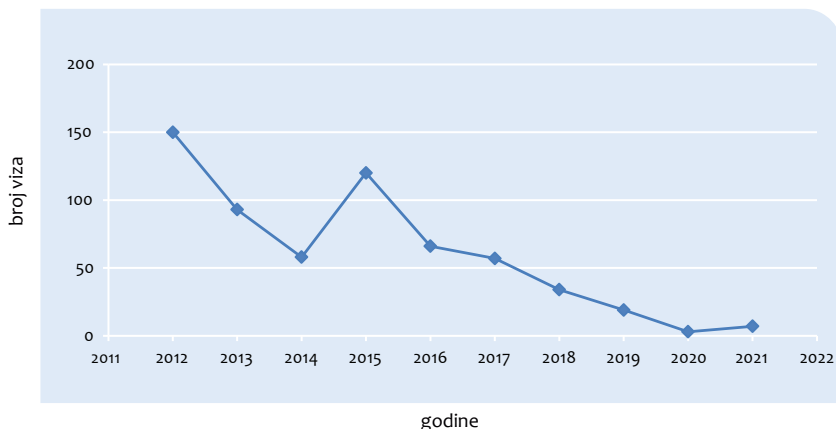
1.2. Vize izdate na granici

Izdavanje viza na granici je dozvoljeno Graničnoj policiji BiH kroz Zakon o strancima, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vize	150	93	58	120	66	57	34	19	3	7

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2012. do 2021. godine

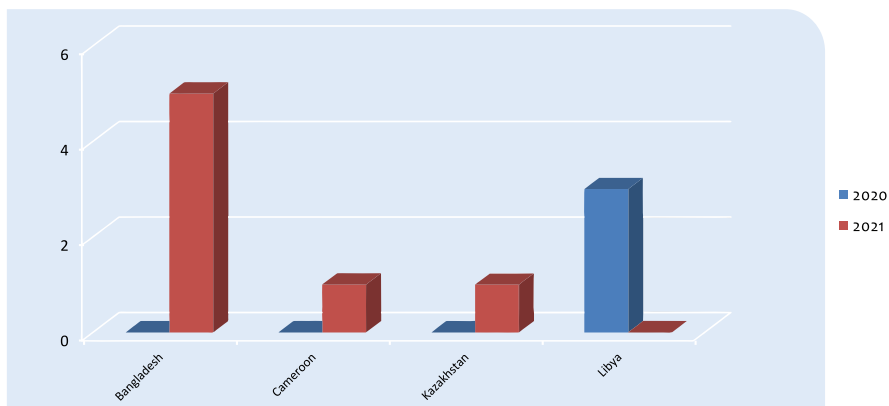
Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu, od 2012. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim Zakonom definisanim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2020. i 2021. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Bangladeš	-	5	-
2.	Kamerun	-	1	-
3.	Kazahstan	-	1	-
4.	Libija	3	-	-100,00%
	Ukupno	3	7	133,33%

Grafički prikaz izdatih viza u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

U posljednjih 10 godina zabilježen je stalni opadajući trend izdavanja viza na granici do 2015. godine kada je došlo do porasta od 107% u odnosu na 2014. godinu. U posljednje četiri godine je ponovo došlo do značajnog smanjenja broja izdatih viza na granici tako da je u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu došlo do značajnog smanjenja od 84,21% i taj broj je iznosio 3 vize. U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu dolazi do povećanja od 133,33% izdatih viza na granici kada je izdato 7 viza, što je i dalje mali broj izdatih viza. Prema Godišnjem izvještaju o radu Granične policije BiH za 2021. godinu² izdato je 7 viza na međunarodnim graničnim prelazima i to jedna državljanu Kameruna, 5 državljanima Bangladeša i na Međunarodnom aerodromu Banjaluka jedna viza državljanu Kazahstana. U 2021. godini poništena je jedna viza državljanu Bangladeša.

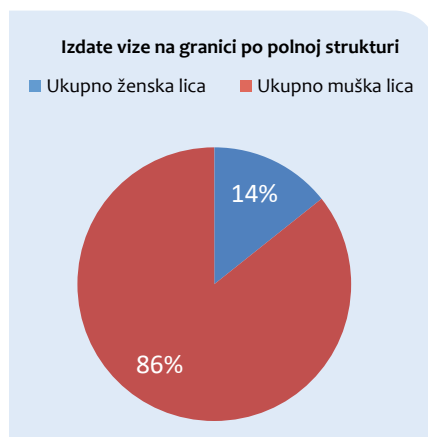
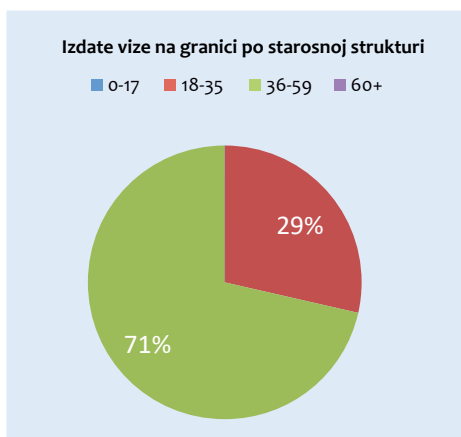
Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2021. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (85,7%) nego ženama (14,3%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (71,4%), kao što se vidi i u tabelama i grafikonima koji slijede.

² Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str.20.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2021. g.

	Bangladeš	Kamerun	Kazahstan	Ukupno
0-17	0	0	0	0
18-35	0	0	0	0
36-59	1	0	0	1
60+	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	1	0	0	1
0-17	0	0	0	0
18-35	0	1	1	2
36-59	4	0	0	4
60+	0	0	0	0
Ukupno muška lica	4	1	1	6
Sveukupno po državljan.	5	1	1	7

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2021. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa Zakonom realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i licima bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim licima, a u skladu sa odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili lice bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

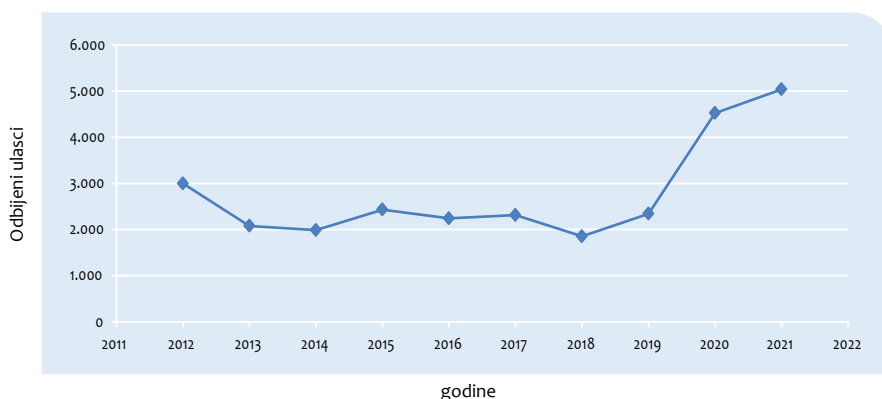
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na osnovu čl. 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uslovima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tabela 6. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Odbijeni ulasci	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2012. do 2021. godine

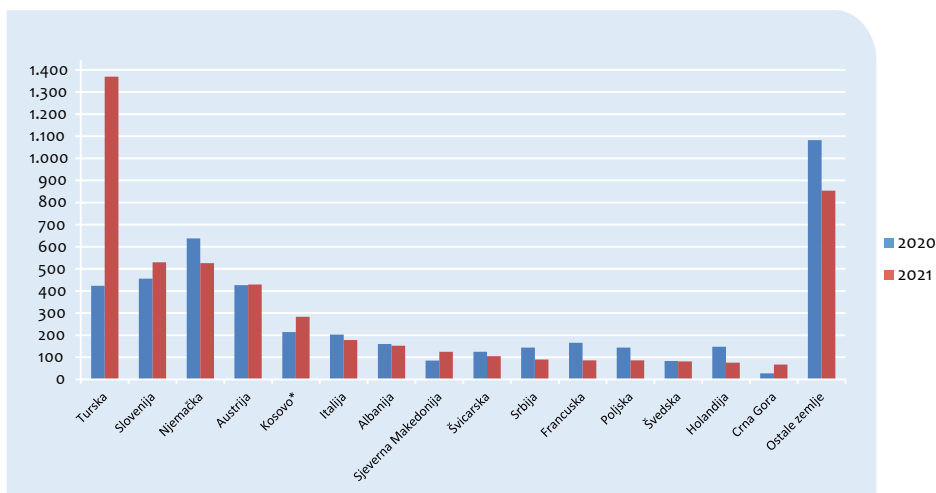
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu uočava se da u 2013. i 2014. godini dolazi do većeg smanjenja broja odbijenih ulazaka na granici u odnosu na 2012. godinu, da bi od 2015. do 2019. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2020. i 2021. godini znatno se povećava broj odbijenih ulazaka u odnosu na 2019. godinu. U 2021. godini registrovano je 5.038 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH. U odnosu na 2020. godinu (4.525), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH povećan je za 11,34%.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2020. i 2021. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Turska	424	1.370	223,11%
2.	Slovenija	456	530	16,23%
3.	Njemačka	638	526	-17,55%
4.	Austrija	426	429	0,70%
5.	Kosovo*	214	283	32,24%
6.	Italija	203	178	-12,32%
7.	Albanija	160	152	-5,00%
8.	Sjeverna Makedonija	85	125	47,06%
9.	Švajcarska	125	105	-16,00%
10.	Srbija	144	90	-37,50%
11.	Francuska	166	86	-48,19%
12.	Poljska	144	86	-40,28%
13.	Švedska	83	81	-2,41%
14.	Holandija	148	76	-48,65%
15.	Crna Gora	27	67	148,15%
16.	Ostale zemlje	1.082	854	-21,07%
	Ukupno	4.525	5.038	11,34%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

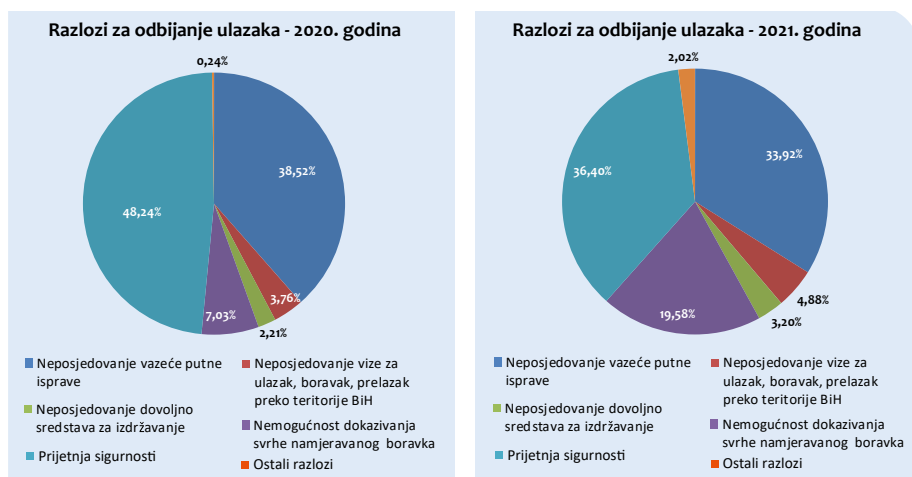

Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2021. godini odnosi se na Tursku (1.370), Sloveniju (530), Njemačku (526) i Austriju (429) što iznosi 57% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. U 2021. godini najveći pad odbijenih ulazaka se odnosi na državljane Holandije (49%), Francuske (48%), Poljske (40%), Srbije (38%) i Njemačke (18%). Tokom 2021. godine odbijen je ulazak u BiH za 5.038 stranaca, od toga na kopnenoj granici BiH 4.393, a na međunarodnim aerodromima 645 odbijenih ulazaka. Statistički pokazatelji ukazuju da su razlozi za odbijanje ulaza u BiH različiti u zavisnosti na kojem dijelu granice/graničnom

prelazu se vrši odbijanje ulaska, te na novonastalu situaciju uzrokovanu epidemijom bolesti Covid-19. gdje se najveći broj odbijenih ulazaka odnosio na član 19. stav (3) tačka g) Zakona o strancima kao i na nove odluke o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u BiH propisane od strane Vijeća ministara BiH.³

Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima je zbog prijetnje sigurnosti BiH, zatim zbog neposjedovanja važeće putne isprave, te zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, što predstavlja 90% od ukupnog broja odbijenih ulazaka.⁴

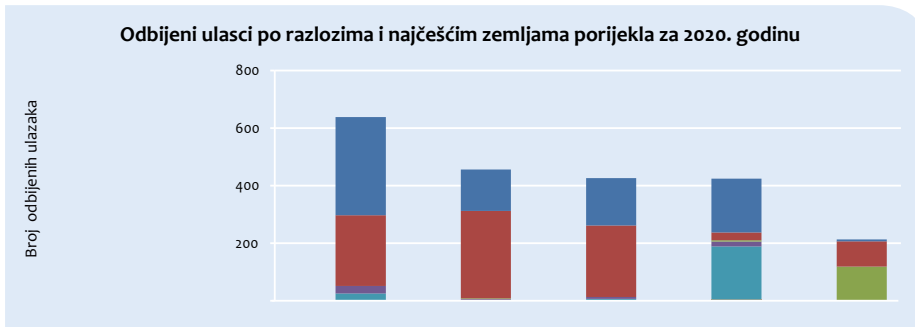
Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2020. i 2021. godini

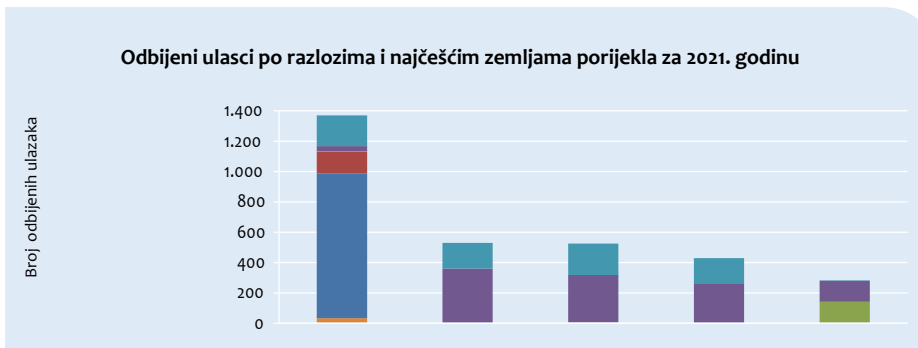
3 Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str.12.

4 Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str.11.

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2020. i 2021. godinu

	Njemačka	Slovenija	Austrija	Turska	Kosovo*
■ Prijetnja sigurnosti	341	144	164	187	6
■ Neposjedovanje vazeće putne isprave	245	303	249	27	88
■ Neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH	0	3	0	4	119
■ Neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje	27	5	6	17	0
■ Nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka	25	1	7	185	0
■ Ostali razlozi	0	0	0	4	0

	Turska	Slovenija	Njemačka	Austrija	Kosovo*
■ Prijetnja sigurnosti	203	169	207	170	3
■ Neposjedovanje vazeće putne isprave	34	359	313	259	139
■ Neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH	3	0	0	0	141
■ Neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje	143	1	0	0	0
■ Nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka	953	0	1	0	0
■ Ostali razlozi	34	1	5	0	0

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumjeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tokom 2020. godine, ukupno je 11.857 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. U toku 2021. godine, zabilježeno je smanjenje od 25,50% i iznosilo je 8.834 osobe otkrivene u nezakonitom prelasku državne granice što je rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak. Bosna i Hercegovina se suočava s pojačanim nezakonitim migracionim kretanjima od zadnjeg kvartala 2017. godine. Broj nezakonitih migranata je u 2021. godini najmanji na godišnjem nivou od kada se bilježi povećan nezakonit ulazak migranata na teritoriju BiH.

Također napominjemo da je u 2021. godini, kao rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak, u skladu sa članom 37. Zakona o graničnoj kontroli, od pokušaja nezakonitog ulaska u BiH sa teritorije Republike Srbije i Crne Gore, odvraceno 5.214 lica (radi se o procijenjenom broju lica i u određenom broju slučajeva o istim licima koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice).⁵

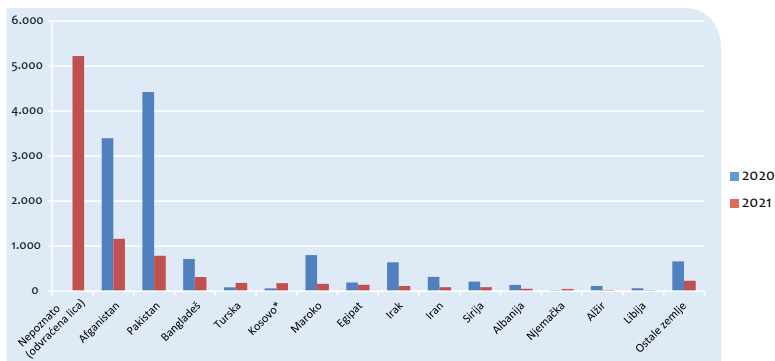
Tabela 8. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2020. i 2021. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Nepoznato (odvracena lica)	-	5.214	-
2.	Afganistan	3.399	1.163	-65,78%
3.	Pakistan	4.423	788	-82,18%
4.	Bangladeš	714	314	-56,02%
5.	Turska	86	183	112,79%
6.	Kosovo*	63	177	180,95%
7.	Maroko	802	164	-79,55%
8.	Egipat	192	143	-25,52%

R.br.	Država	2020	2021	%
9.	Irak	641	115	-82,06%
10.	Iran	318	90	-71,70%
11.	Sirija	215	90	-58,14%
12.	Albanija	139	55	-60,43%
13.	Njemačka	21	50	138,10%
14.	Alžir	117	26	-77,78%
15.	Libija	66	20	-69,70%
16.	Ostale zemlje	661	242	-63,39%
	Ukupno	11.857	8.834	-25,50%

⁵ Granična policija BiH, Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu* Sarajevo, januar 2022. godine, str.15

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

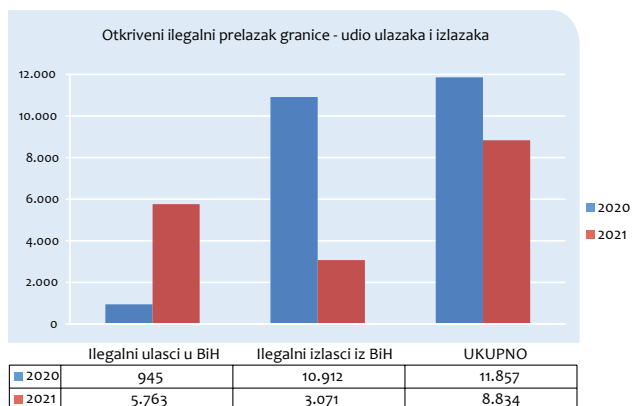
Prema raspoloživim podacima, u 2021. godini najviše je lica sa nepoznatim državljanstvom, (5.214), koja su odvrćena u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice. U posljednje dvije godine najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane Afganistana, Pakistana i Bangladeša što predstavlja 52% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored ovih gore navedenih državljana uočen je i porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Kosova* i Turske.

Prema podacima iz izvještaja o radu Granične policije BiH na graničnim prelazima u 2021. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrovane su 1.143 osobe u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 7.691 osoba.⁶

Od 1.143 osobe koje su registrovane na graničnim prelazima u ilegalnom prelasku državne granice, 245 osoba je evidentirano na ulazu u Bosnu i Hercegovinu, od čega je za 47 osoba izdato rješenje o odbijanju ulaska u BiH i koji su evidentirani u ukupnom broju odbijenih ulazaka u BiH u poglavlju 2.1.

Tokom 2020. godine „na graničnim prelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrovano 719 osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 11.138 osoba“. ⁷ Navedeni podaci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice van graničnih prelaza.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlaza u ilegalnim prelascima državne granice

⁶ Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str.16.

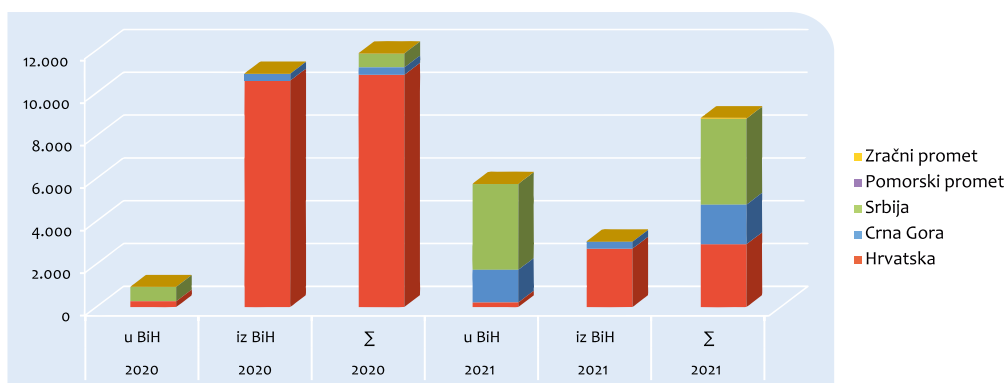
⁷ Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2020. godinu“ Sarajevo, januar 2021. godine, str. 18.

U 2020. godini, ilegalni izlasci su činili 92% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (11.857), dok je ovaj procenat u 2021. godini iznosio 35% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (8.834). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2021. godini veći broj ilegalnih ulazaka u BiH (65%) nego izlazaka (35%), dok je u 2020. godini bio veći broj ilegalnih izlazaka iz BiH (92%) nego ulazaka (8%). Što se tiče kopnene granice, podaci Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2020. i 2021. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2020. u BiH	2020. iz BiH	2020. Σ	2021. u BiH	2021. iz BiH	2021. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	269	10.580	10.849	209	2.723	2.932	-22,30	-74,26	-72,97
Crna Gora	32	311	343	1.528	317	1.845	4.675,00	1,93	437,90
Srbija	639	8	647	4.010	10	4.020	527,54	25,00	521,33
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	5	13	18	16	21	37	220,00	61,54	105,56
Ukupno	945	10.912	11.857	5.763	3.071	8.834	509,84	-71,86	-25,50

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2020. i 2021. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama, evidentno je da je na kopnenoj granici u 2021. godini otkriveno 8.797 osoba, što je smanjenje za 26% u odnosu na 2020. godinu kad je na istoj granici otkriveno 11.839 nezakonitih prelazaka. S druge strane, uočava se porast broja nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 106% tako da je u 2021. godini otkriveno 37 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2020. godini taj broj je iznosio 18 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je u 2021. godini zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granica sa Srbijom (521%) i Crnom Gorom (438%), dok je broj ilegalnih prelazaka smanjen sa Hrvatskom (73%). Od 4.020 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom 99,8% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a samo 0,25% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 1.845 osoba otkrivene prilikom nezakonitog

prelaska državne granice sa Crnom Gorom 82,8% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a 17,2% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 2.932 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 92,9% se odnosi na ilegalne izlaske iz BiH i 7,1% na ilegalne ulaske u BiH. Najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi oko 89% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

3.1. Privremeni boravak

Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

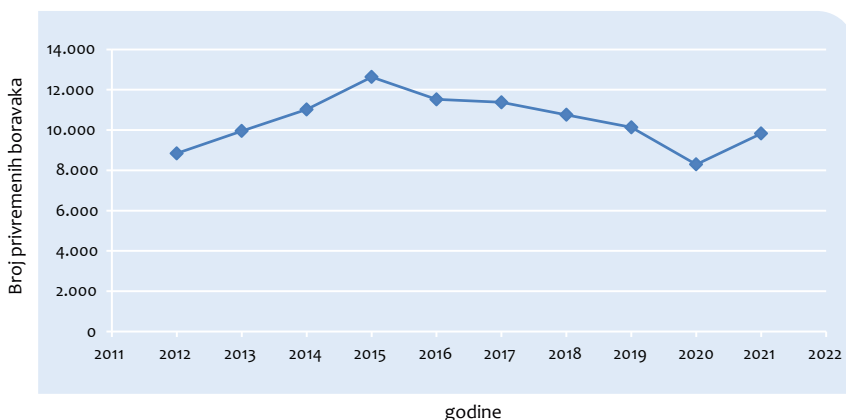
U skladu sa Zakonom o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu: spajanja porodice, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz člana 58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga) stav (2) tačka a) Zakona o strancima odobrava se na period najduže do šest mjeseci.

Tabela 10. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Privremeni boravak	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2012. do 2021. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizovani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2012. do 2015. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih organa u ovom periodu. Iz prethodnog grafikona također se može uočiti kontinuirani pad broja odobrenja/produženja privremenih boravaka u periodu od 2015. do 2020. godine. U 2021. godini je došlo do porasta broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 18,50% u odnosu na prethodnu godinu.

Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko distrikta BiH, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacionih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

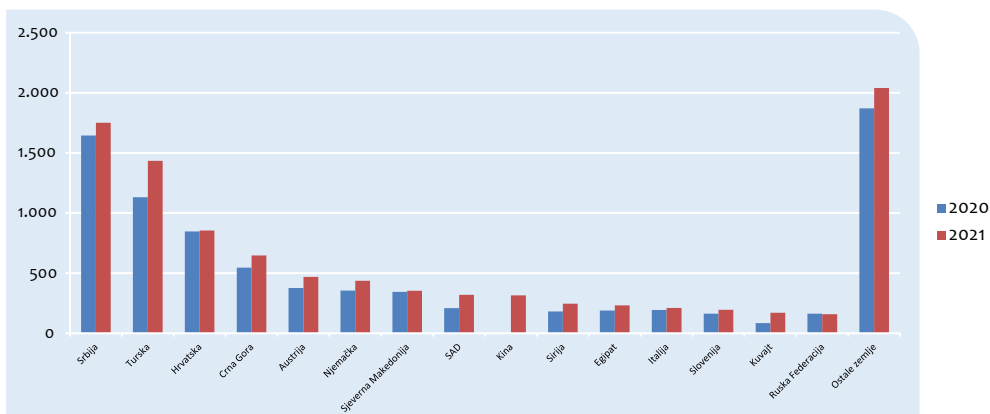
U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2020. i 2021. godine.

Tabela 11. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Srbija	1.644	1.751	6,51%
2.	Turska	1.131	1.434	26,79%
3.	Hrvatska	846	855	1,06%
4.	Crna Gora	546	647	18,50%
5.	Austrija	376	468	24,47%
6.	Njemačka	354	436	23,16%
7.	Sjeverna Makedonija	344	353	2,62%
8.	SAD	209	319	52,63%

R.br.	Država	2020	2021	%
9.	Kina	-	314	-
10.	Sirija	181	246	35,91%
11.	Egipat	189	231	22,22%
12.	Italija	193	210	8,81%
13.	Slovenija	163	195	19,63%
14.	Kuvajt	84	171	103,57%
15.	Ruska Federacija	162	158	-2,47%
16.	Ostale zemlje	1.871	2.039	8,98%
Ukupno		8.293	9.827	18,50%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

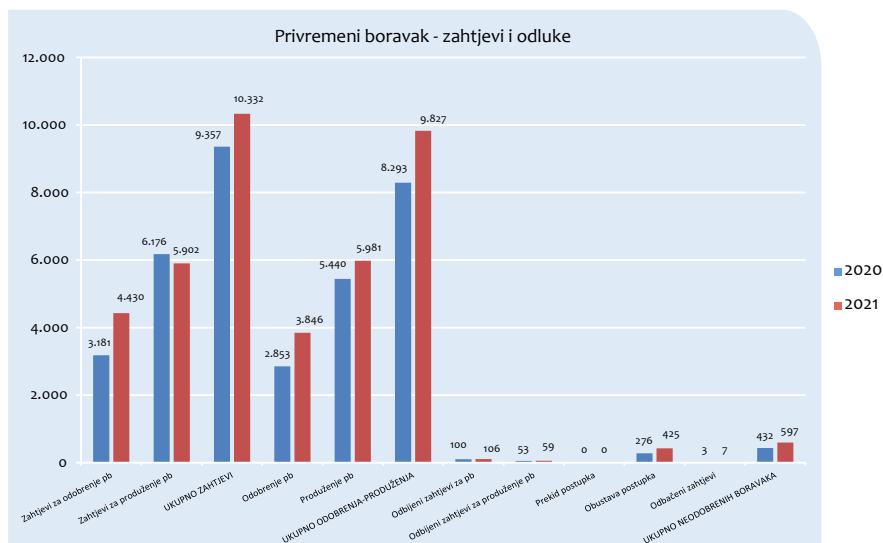

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2021. godini najveći broj se odnosi na državljane Srbije (1.751), Turske (1.434), Hrvatske (855), Crne Gore (647), Austrije (468), Njemačke (436) i Sjeverne Makedonije (353), što čini 60,48% od ukupnog broja izdatih dozvola. Procentualna analiza uporednih parametara ukazuje da je došlo do povećanja broja privremenih boravaka za sve državljane gore pomenutih država.

Primjećuje se kontinuitet u pet najčešćih država porijekla strancima kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a to su: Srbija, Turska, Hrvatska, Crna Gora i Austrija. Ovih pet država porijekla obuhvata 52,46% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH u 2021. godini.

U 2021. godini ukupno je podneseno 4.430 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 5.902 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 10.332 zahtjeva, a što je za 10,42% više nego u 2020. godini kada je ukupno podneseno 9.357 zahtjeva i to: 3.181 zahtjev za odobrenje novog privremenog boravka i 6.176 zahtjeva za produženje privremenog boravka.

Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2020. i 2021. godini (odobrenje novog i produženje)

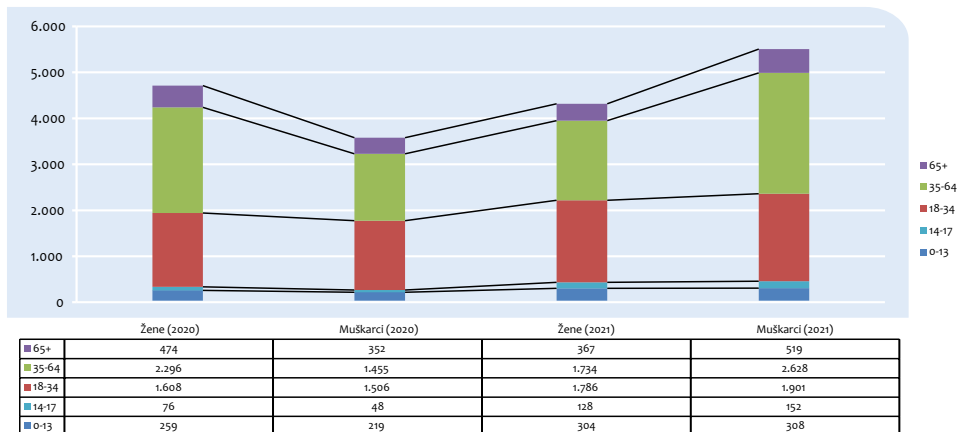

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produženje privremenog boravka u 2021. godini ukupno je odobreno-produženo 9.827 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 3.846 stranaca i produžen privremeni boravak 5.981 strancu, a što je povećanje od 18,5 % u odnosu na 2020. godinu, kada su ukupno odobrena-produžena 8.293 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 2.853 stranca i produžen privremeni boravak za 5.440 stranaca.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produženja privremenih boravaka, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 95,11% u 2021. godini.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2021. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 13 godina (žena 304, a muškaraca 308), u starosnoj dobi od 14 do 17 godina (žena 128, a muškaraca 152), zatim u starosnoj dobi od 18 do 34 godine (žena 1.786, a muškaraca 1.901), u starosnoj dobi od 35 do 64 godine (žena 1.734, a muškaraca 2.628), te u starosnoj dobi preko 65 godina (žena 367, a muškaraca 519). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 5.508 ili 56% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.319 ili 44% su privremeni boravci izdati ženama.

Odobreni privremeni boravci po dobi i polu za 2020. i 2021. godinu

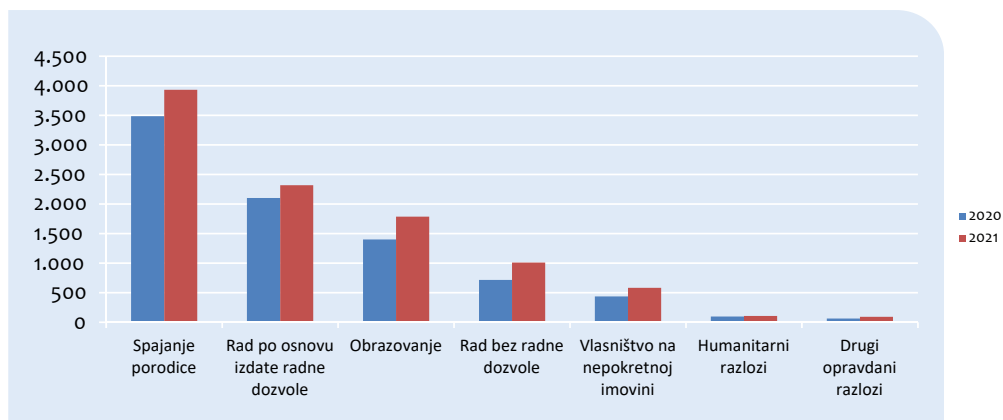
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2021. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: spajanja porodice u koju kategoriju ulaze i brak sa državljaninom BiH kao i vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH (3.933), rada po osnovu izdate radne dozvole (2.319), obrazovanja (1.787), po osnovu rada bez radne dozvole (1.009), što ukupno predstavlja 92% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2020. i 2021. godinu, sa posebnim akcentom na 2021. godinu, razvrstan po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tabela 12. Privremeni boravak u 2020. i 2021. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2020	% u Σ 2020	2021	% u Σ 2021	% 2021/2020
Spajanje porodice	3.485	42,02%	3.933	40,02%	12,86%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.101	25,33%	2.319	23,60%	10,38%
Obrazovanje	1.400	16,88%	1.787	18,18%	27,64%
Rad bez radne dozvole	714	8,61%	1.009	10,27%	41,32%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	436	5,26%	583	5,93%	33,72%
Humanitarni razlozi	96	1,16%	105	1,07%	9,38%
Drugi opravdani razlozi	61	0,74%	91	0,93%	49,18%
Ukupno	8.293	100,00%	9.827	100,00%	18,50%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2021. godini strancima odobren je: po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini (583), humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (105) i drugih opravdanih razloga (91).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2020. i 2021. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

U 2021. godini došlo do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po svim osnovama. Da Bosna i Hercegovina postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu spajanja porodice koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2021. godini iznosi 40%.

Statistički podaci iz 2021. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu spajanja porodice, izdate radne dozvole i obrazovanja.

Tabela 13. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2021. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Srbija	Turska	Hrvatska	Crna Gora	Austrija	Ostale države	UKUPNO
Spajanje porodice	715	299	462	412	183	1.862	3.933
Rad po osnovu izdate radne dozvole	562	298	164	78	28	1.189	2.319
Obrazovanje	285	549	105	121	15	712	1.787
Rad bez radne dozvole	93	273	65	2	9	567	1.009
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	82	7	37	32	231	194	583
Humanitarni razlozi	9	0	20	1	2	73	105
Drugi opravdani razlozi	5	8	2	1	0	75	91
UKUPNO	1.751	1.434	855	647	468	4.672	9.827

Obrazovanje je naročito čest osnov boravka za državljane Turske i Srbije. Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu rada bez radne dozvole, zatim po osnovu izdate radne dozvole i po osnovu spajanja porodice. Državljanima Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu spajanja porodice.

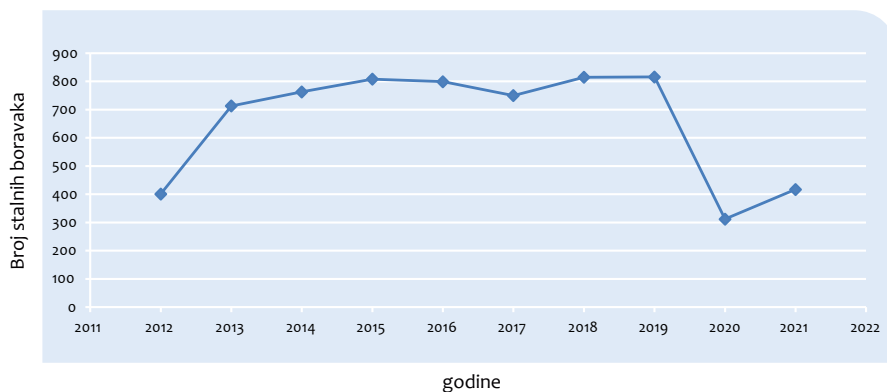
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje, da ima obezbjeđen odgovarajući smještaj i da ima obezbjeđeno zdravstveno osiguranje.

Tabela 14. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stalni boravak	401	713	763	808	799	750	815	816	312	417

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2012. do 2021. godine

Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2012. do 2015. godine uočava priličan rast, a od 2015. do 2017. godine uočava se trend blagog pada u broju dozvola stalnih boravaka stranaca u BiH, da bi u 2018. godini došlo do ponovnog rasta u iznosu od 8,67% u odnosu na prethodnu godinu. U 2019. godini izdat je skoro identičan broj dozvola za stalni boravak kao i u 2018. godini. U 2020. godini dolazi do značajnog smanjenja broja dozvola za stalni boravak od 62% i iznosio je 312 dozvola, dok u 2021. godini dolazi do ponovnog rasta od 33,65%.

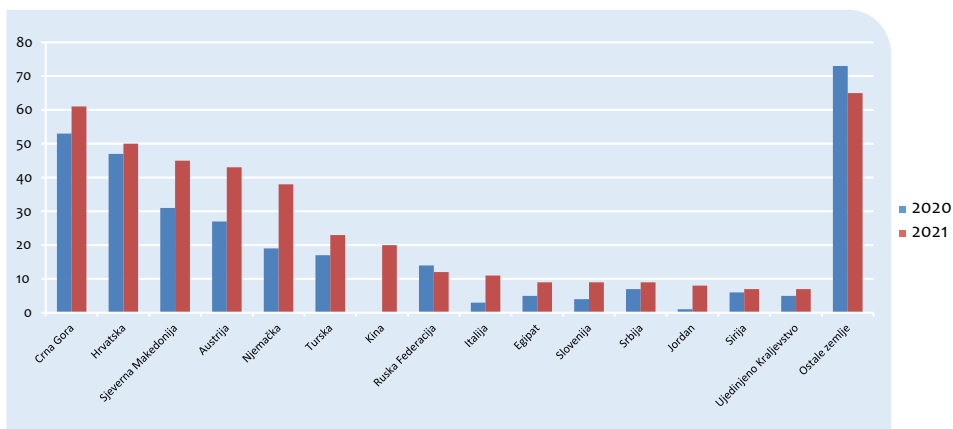
U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2020. i 2021. godine. U 2021. godini je podneseno 480 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka a isti je odobren za 417 osoba.

Tabela 15. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Crna Gora	53	61	15,09%
2.	Hrvatska	47	50	6,38%
3.	Sjeverna Makedonija	31	45	45,16%
4.	Austrija	27	43	59,26%
5.	Njemačka	19	38	100,00%
6.	Turska	17	23	35,29%
7.	Kina	-	20	-
8.	Ruska Federacija	14	12	-14,29%

R.br.	Država	2020	2021	%
9.	Italija	3	11	266,67%
10.	Egipat	5	9	80,00%
11.	Slovenija	4	9	125,00%
12.	Srbija	7	9	28,57%
13.	Jordan	1	8	700,00%
14.	Sirija	6	7	16,67%
15.	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	7	40,00%
16.	Ostale zemlje	73	65	-10,96%
Ukupno		312	417	33,65%

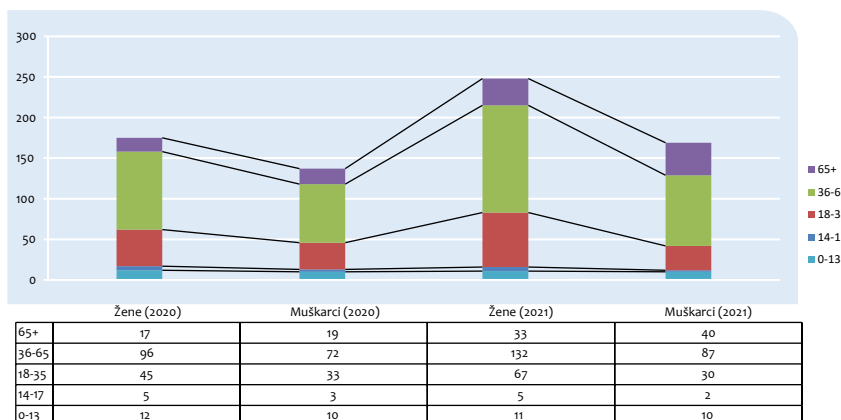
Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2020. i 2021. godini su bile Crna Gora, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Austrija i Njemačka. Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju najveći procenat. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH, nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2021. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u starosnoj dobi od 0 do 13 godina bilo više žena nego muškaraca (žena 11, a muškaraca 10), zatim u starosnoj dobi od 14 do 17 godina također više žena nego muškaraca (žena 5, a muškaraca 2), kao i u kategoriji od 18 do 35 godina (žena 67, a muškaraca 30); zatim u starosnoj dobi od 36 do 65 godina također više žena nego muškaraca (žena 132, a muškaraca 87), dok je u starosnoj dobi iznad 65 godina bilo više muškaraca nego žena (žena 33, a muškaraca 40). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravaka u 2021. godini, 248 ili 59% su stalni boravci izdati ženama, a 169 ili 41% su stalni boravci izdati muškarcima.

Odobreni stalni boravci po dobi i polu za 2020. i 2021. godinu

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

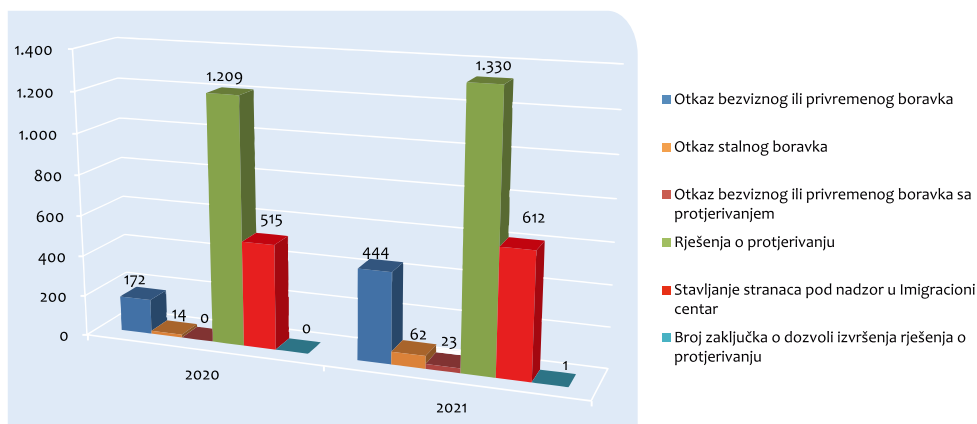
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2020. i 2021. godini razvrstane prema vrstama mjera koje su poduzete prema strancima u BiH.

Tabela 16. Broj poduzetih mjera u 2020. i 2021. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2020	2021	%(2021/2020)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	172	444	158,14%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	14	62	342,86%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka sa protjerivanjem	0	23	-
4.	Rješenja o protjerivanju	1.209	1.330	10,01%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	515	612	18,83%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	0	1	-
Ukupno:		1.910	2.472	29,42%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2020. i 2021. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu veći za 29,42%.

Broj izrečenih mjera otkaza boravka (bezviznog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja su rezultati vršenja planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu od strane inspektora za strance koje je Služba za poslove sa strancima u skladu sa svojim nadležnostima prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH.

U 2021. godini u odnosu na predhodnu godinu u Bosni i Hercegovini uočeno je povećanje izrečenih mjera otkaza stalnog boravka, bezviznog ili privremenog boravka, smještaja pod nadzor stranih državljana u Imigracioni centar i protjerivanja, što se dovodi u vezu sa povećanim brojem ilegalnih migranata koji su sa područja R. Srbije kao i sa područja R. Crne Gore ilegalno dolazili u BiH. Također u 2021. godini sprovedeno je više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe za poslove sa strancima, te pripadnika drugih agencija za sprovedbu zakona u BiH.

U narednom periodu realno je i dalje očekivati veći broj ilegalnih migranata iz zemalja visokog migracionog rizika, koji kontinuirano u grupama nastoje koristiti teritoriju BiH prema njihovim izjavama, kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU.

Posljedice efektivnih mjera koje EU poduzima na svojim vanjskim granicama, kao i ciljane aktivnosti koje su preduzimale bosansko-hercegovačke institucije na područjima koja su bile u većoj mjeri pogođena migrantskom krizom, konsekvantno su dovele i do povećanog broja migranata koji su zatečeni i procesuirani od strane policijskih agencija Bosne i Hercegovine. Shodno navedenom u ovom izvještajnom periodu zabilježene su pojave migracionih kretanja koja su usmjerena preko teritorija Rumunije, Bugarske, Mađarske i otvaranje nove rute preko Bjelorusije.⁸

Tokom 2021. godine Služba za poslove sa strancima je sprovedla više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe, te pripadnika drugih agencija za sprovedbu zakona u BiH, što je rezultiralo i nizom izrečenih mjera prema stranim državljanima. Također prema navodima iz izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspeksijske provjere na terenu, gdje je na osnovu prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realizovan niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

U vezi sa naprijed navedenim, prioriteta Službe za poslove sa strancima su kontinuirane operativne aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju operativnih saznanja i informacija o pravcima kretanja ilegalnih migranata, organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja lica, te njihovim blagovremenim dostavljanjem drugim bezbjedonosnim agencijama za provođenje zakona, što će rezultirati procesuiranjem lica umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana.

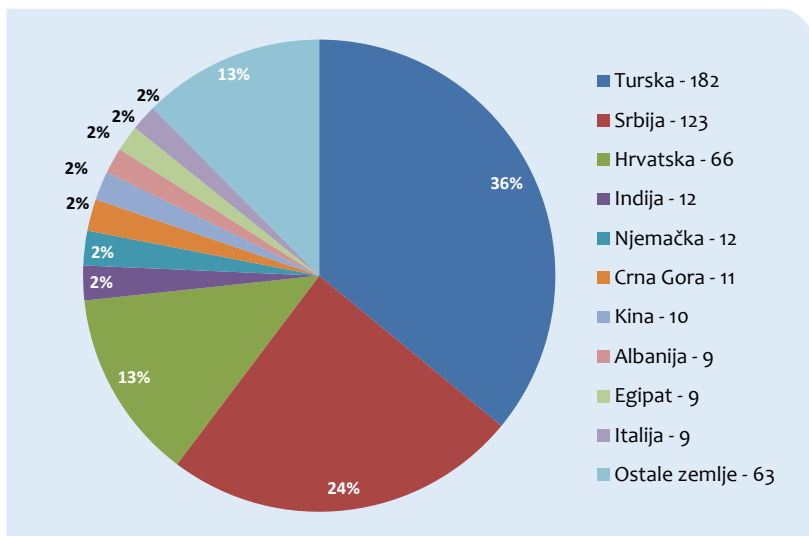
⁸ Služba za poslove sa strancima BiH "Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu", Sarajevo, februar 2022. godine

4.1. Otkaz boravka

Tokom 2020. godine ukupno je otkazano 186 boravaka (172 bezvizna ili privremena i 14 stalnih boravaka).

Tokom 2021. godine, ukupno je otkazano 506 boravaka (444 bezvizna ili privremena i 62 stalna boravka) što predstavlja povećanje od 172% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2021. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Turske, Srbije i Hrvatske što predstavlja 73,3% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka je zato što se se izmjenile okolnosti na osnovu kojih su odobreni i zbog obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu stranac ne posjeduje. Također, čest razlog za otkaz privremenog boravka je i taj što su pojedini stranci stekli državljanstvo BiH. Stalni boravci su najčešće otkazivani zbog boravka stranca duže od godinu dana van BiH, kao i zbog toga što su pojedini stranci stekli državljanstvo BiH.

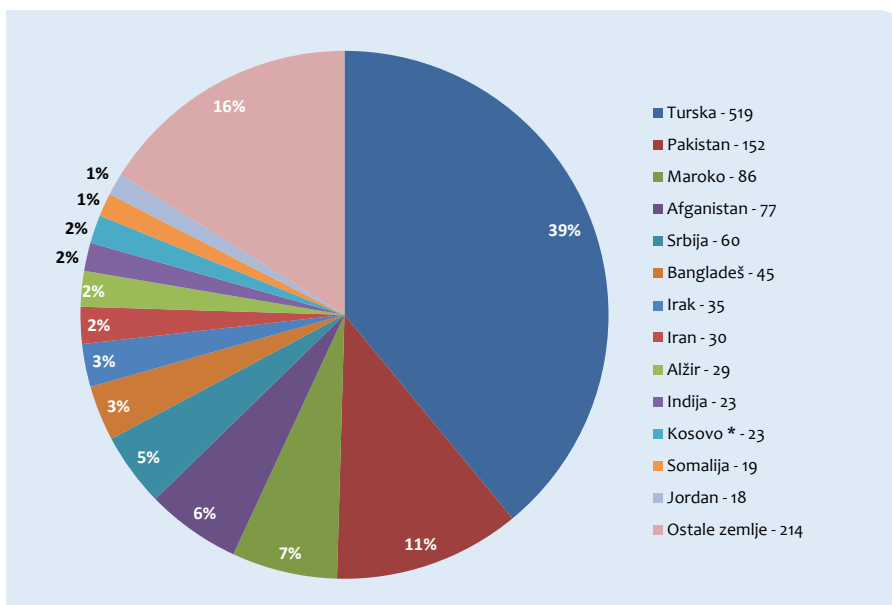
4.2. Rješenja o protjerivanju

Tokom 2020. godine, doneseno je ukupno 1.209 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2021. godini iznosio 1.353 što predstavlja povećanje od 11,91%.

Također u 2021. godini donesena su 23 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok u 2020. godini nije bilo rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su nezakonito ušli u BiH, zatim zato što je stranac prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji, predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit a nema odobren boravak u BiH, zatim zbog toga što je pokušao prekršiti ili je prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH, te zbog boravka u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezvизnog boravka. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od 1 do 5 godina.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2021. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

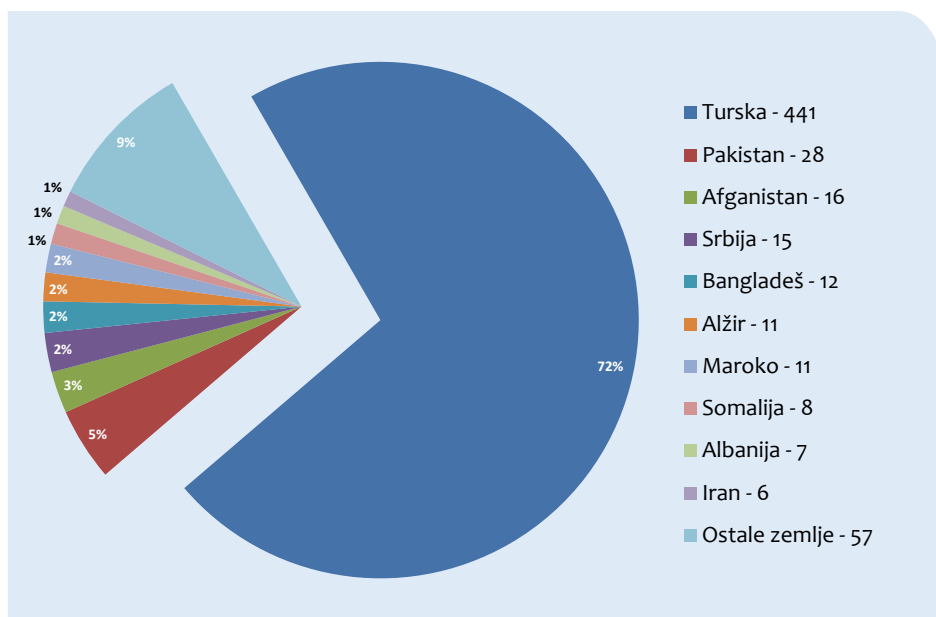
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na osnovu odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracioni centar. Imigracioni centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada je mjera stavljanja stranca pod nadzor počela da se realizuje. Nova zgrada Imigracionog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracionog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Međutim, od početka migrantske krize isti je od strane korisnika Imigracionog centra pretrpio značajnu materijalnu štetu, zbog čega su smještajni kapaciteti istog trenutno umanjeni. Funkcionisanjem Imigracionog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sistem udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po

osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tokom 2020. godine, ukupno je 515 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Pakistana, Afganistana, Maroka i Bangladeša. Također u 2020. godini je 347 lica smješteno na blažu mjeru nadzora.

Tokom 2021. godine, ukupno je 612 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar što predstavlja povećanja od 18,83%. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Pakistana, Afganistana, Srbije i Bangladeša. Također u 2021. godini je 299 lica smješteno na blažu mjeru nadzora.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2021. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu doneseno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno da napusti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvještaja Službe za poslove sa strancima u 2021. godini je donesen 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok u 2020. godini nije bilo ovih mjera. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni pokazatelji ukazuju da se promoviraju i prioritiziraju

koristi dobrovoljni povratak u zemlje porijekla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilni povratak.

Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumjeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Povratak neregularnih migranata

U ovom poglavlju prezentuju se podaci i analizira kretanje osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji,
- Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

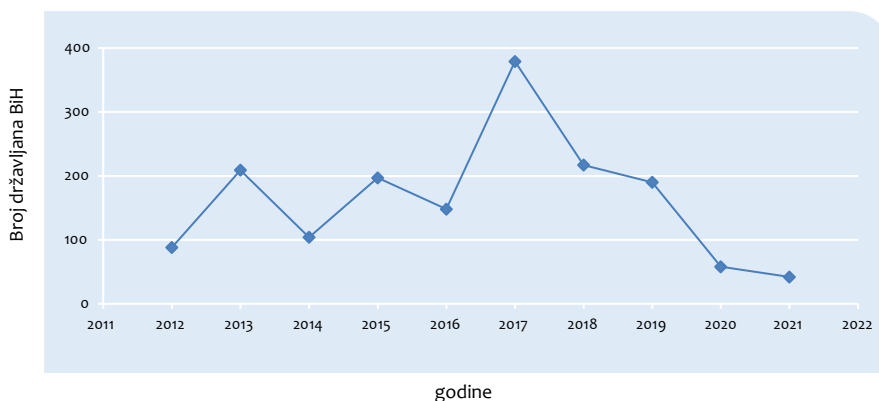
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratka bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 17. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2012. do 2021. god.

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	UKUPNO
Osobe	88	209	104	197	148	379	217	190	58	42	1.632

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2012. do 2021. godine uz asistenciju IOM-a

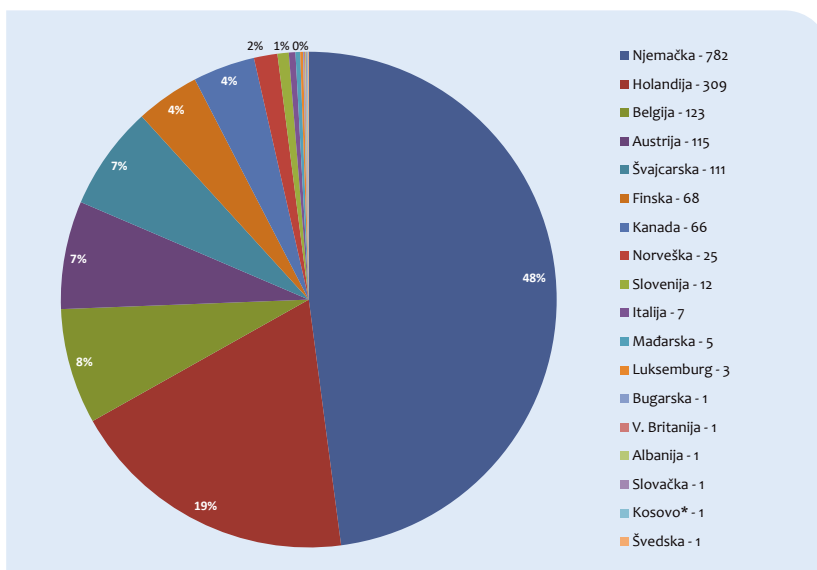
Po programima IOM-a u periodu od 2012. godine do 2021. godine dobrovoljno se vratilo 1.632 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu. Prema prezentovanim podacima u periodu od 2012. do 2013. godine uočava se rastući trend bh. državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, da bi u 2014. godini taj broj bio prepolovljen u odnosu na 2013. godinu. Također je uočen značajan porast broja vraćenih bh. državljana od 89% u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, da bi u 2017. godini došlo do ponovno značajnog skoka za 156% i iznosio je 379 bh. državljana. Nakon toga slijedi kontinuirani pad da bi u 2021. godini taj pad iznosio 28% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 18. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

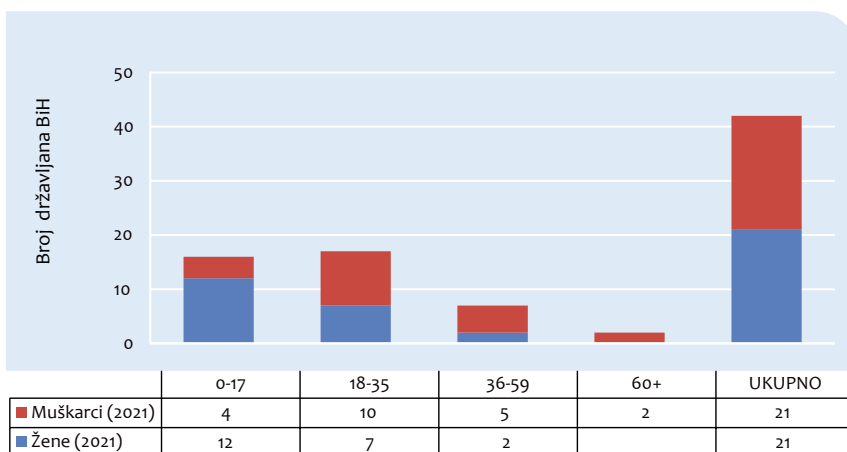
Red. br.	DRŽAVA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	-	-	346	193	166	43	34	782
2.	Holandija	16	61	25	59	114	12	2	14	5	1	309
3.	Belgija	5	41	29	13	5	10	8	2	5	5	123
4.	Austrija	1	13	-	101	-	-	-	-	-	-	115
5.	Švajcarska	28	34	7	11	10	4	7	4	5	1	111
6.	Finska	19	25	5	1	16	2	-	-	-	-	68
7.	Kanada	18	24	24	-	-	-	-	-	-	-	66
8.	Norveška	-	7	5	10	1	1	-	1	-	-	25
9.	Slovenija	-	1	5	1	-	2	1	2	-	-	12
10.	Italija	-	3	1	-	-	-	3	-	-	-	7
11.	Mađarska	1	-	1	-	-	2	1	-	-	-	5
12.	Luksemburg	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	3
13.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
14.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Albanija	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Slovačka	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
17.	Kosovo*	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
18.	Švedska	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
	Ukupno	88	209	104	197	148	379	217	190	58	42	1.632

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u periodu od 2012. do 2021. godine, uočava se da je najveći broj povratka realizovan iz Njemačke (48%), Holandije (19%), Belgije (9%), a zatim Austrije (7%) i Švajcarske (7%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 10%. Najveći povratak državljana BiH u 2021. godini je bio iz Njemačke i iznosio je 34 osobe (81%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2012. do 2021. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2021. godini prema dobi i polu

U 2021. godini 42 bh. državljana su se dobrovoljno vratila u BiH, od toga 21 osoba muškog pola i 21 osoba ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (79%).

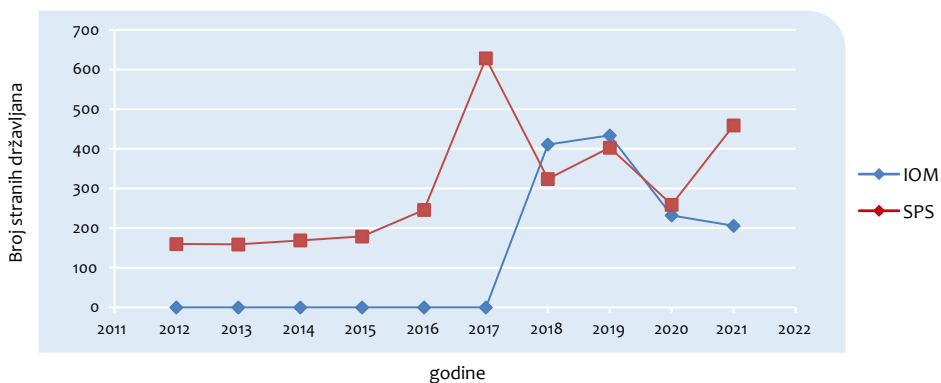
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba da napusti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak može da koristi pomoć IOM-a i da realizuje svoj povratak po programu „Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata“ (u daljem tekstu -AVR) koji implementira IOM.

Tabela 19. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	UKUPNO
IOM	-	-	-	-	-	-	411	434	232	206	1.283
SPS	160	159	169	179	246	628	324	403	259	459	2.986

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2012. do 2021. godine

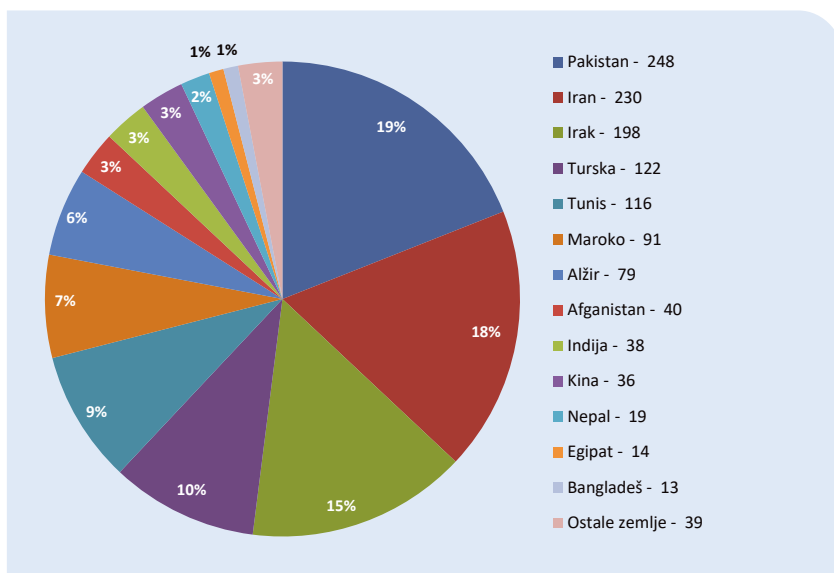
Po programima IOM-a u periodu od 2012. do 2021. godine dobrovoljno je vraćeno 1.283 strana državljana iz BiH u zemlje porijekla. U periodu od 2012. do 2017. godine zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa finansirao dobrovoljni povratak iz BiH za 411 stranaca, u 2019. godini za 434 stranca, u 2020. godini za 232 stranca, a u 2021. godini za 206 stranaca.

Kad se analizira povratak u 2021. godini u organizaciji IOM-a uočava se znatan povratak državljana Pakistana, Maroka, Iraka, Indije, Afganistana, Bangladeša i Irana.

Tabela 20. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka uz asistenciju IOM-a

R.Br.	DRŽAVA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
1.	Pakistan	-	-	-	-	-	-	13	52	102	81	248
2.	Iran	-	-	-	-	-	-	140	77	4	9	230
3.	Irak	-	-	-	-	-	-	74	82	23	19	198
4.	Turska	-	-	-	-	-	-	105	10	1	6	122
5.	Tunis	-	-	-	-	-	-	25	73	15	3	116
6.	Maroko	-	-	-	-	-	-	4	22	36	29	91
7.	Alžir	-	-	-	-	-	-	12	56	10	1	79
8.	Afganistan	-	-	-	-	-	-	6	6	17	11	40
9.	Indija	-	-	-	-	-	-	2	15	4	17	38
10.	Kina	-	-	-	-	-	-	16	20	-	-	36
11.	Nepal	-	-	-	-	-	-	-	3	8	8	19
12.	Egipat	-	-	-	-	-	-	-	6	5	3	14
13.	Bangladeš	-	-	-	-	-	-	-	2	1	10	13
14.	Ruska Federacija	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	6
15.	Kamerun	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	4
16.	Jordan	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	4
17.	Albanija	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
18.	Moldavija	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3
19.	Azerbejdžan	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	3
20.	Srbija	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
21.	Libanon	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
22.	Etiopija	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
23.	Gvineja	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
24.	Ukrajina	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
25.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
26.	Šri Lanka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
27.	Kuba	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
28.	Tajland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
29.	Gana	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
30.	Poljska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
31.	Palestina	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	Ukupno	0	0	0	0	0	0	411	434	232	206	1.283

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2012. do 2021. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a

Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak. Od 2012. do 2017. godine Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršavala samostalni dobrovoljni povratak stranaca kroz implementaciju projekta „Prevencija ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak ilegalnih migranata“, finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2012. do 2021. godine je vraćeno ukupno 2.986 stranaca.

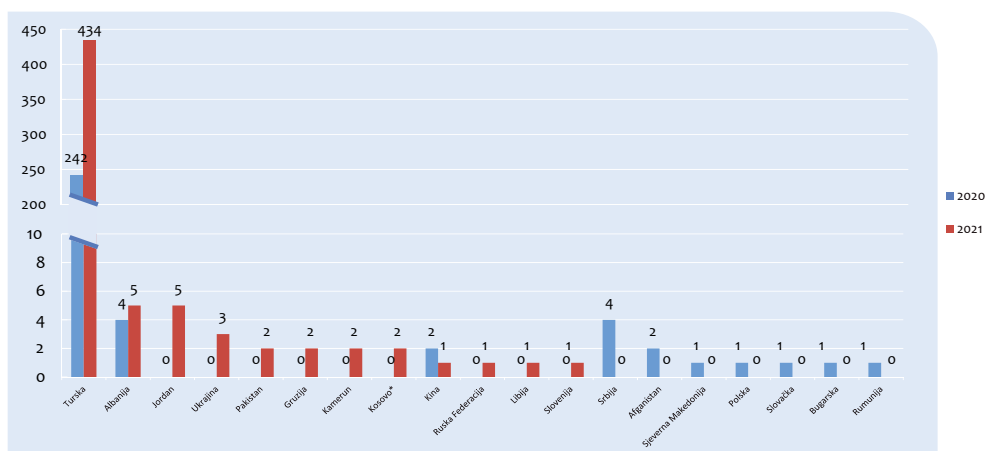
U 2017. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala povratak za ukupno 628 stranaca što je za 155,28% više nego u 2016. godini. Od navedenih 628 stranaca, 361 stranac je vraćen kroz projekat finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), dok je 267 stranaca vraćeno uz samostalnu asistenciju Službe za poslove sa strancima. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju.

U 2020. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 259 osoba, da bi u 2021. godini taj broj bio povećan za 77,22% i iznosio je 459 osoba.

Tabela 21. Broj dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2020. i 2021. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2020	2021
1.	Turska	242	434
2.	Albanija	4	5
3.	Jordan	-	5
4.	Ukrajina	-	3
5.	Pakistan	-	2
6.	Gruzija	-	2
7.	Kamerun	-	2
8.	Kosovo*	-	2
9.	Kina	2	1
10.	Ruska Federacija	-	1
	Ukupno	259	459

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2020. i 2021. godini

5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektor za imigraciju, a u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i povratak iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2021. godini obrađen je prihvat za 646 osoba. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, prihvat je odobren za 412 osoba koje su bile državljani BiH što čini povećanje od 32,90% u odnosu na 2020. godinu kada je odobren prihvat za 310 osoba. Od odobrenih zahtjeva za 412 osoba, 313 osoba se odnosi na redovne zahtjeve za readmisiju, a 99 osoba se odnose na readmisiju u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole. Također je za 234 osobe odbijen prihvat jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvata državljana BiH u 2021. godini je realizovan iz SR Njemačke (62,37%).

Tabela 22. Prihvat državljana BiH u 2020. i 2021. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2020	2021
1.	Njemačka	174	257
2.	Francuska	43	59
3.	Švedska	3	20
4.	Austrija	42	19
5.	Švajcarska	10	16
6.	Belgija	8	13
7.	Holandija	10	9
8.	Italija	8	9
9.	Crna Gora	3	4
10.	Luksemburg	2	2
11.	Hrvatska	2	1
12.	Bugarska	-	1
13.	Norveška	-	1
14.	Turska	-	1
15.	Slovenija	4	-
16.	Srbija	1	-
	Ukupno	310	412

Prezentovani podaci pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren prihvat za 412 državljana BiH.

Također je evidentirano u Analizi rada Granične policije BiH za 2021.⁹ godinu da je tokom 2021. godine vraćeno 417 državljana BiH iz zemalja sa kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. U poređnom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da je 5 osoba direktno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem izvještaju Službe za poslove sa strancima po osnovu sporazuma o readmisiji u 2021. godini ukupno je prihvaćeno 570 stranaca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹⁰

Što se tiče predaje lica u 2021. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 89 stranaca, od čega su 66 stranaca predata po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 21 stranac po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit i dva stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit.¹¹

5.3.2. Prihvat po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvata državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH bilo na osnovu legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Evrope. U cilju prezentovanja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvat u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

Tabela 23. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

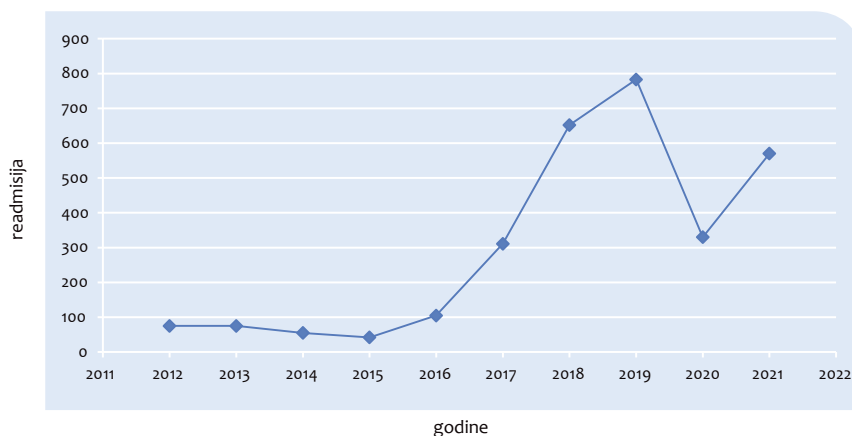
Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prihvat osoba u BiH	75	75	55	42	105	311	652	783	330	570

⁹ Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, januar 2022. godine, str. 19.

¹⁰ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu“ Sarajevo, februar 2022. godine

¹¹ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu“ Sarajevo, februar 2022. godine

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom uočava se konstantno opadajući trend od 2012. do 2015. godine, da bi poslije tog perioda došlo do konstantnog rastućeg trenda. U periodu od 2016. do 2019. godine ovaj broj se značajno povećao što je posljedica migrantskih kretanja u regionu, da bi u 2020. godini došlo do značajnog pada od 58%. U toku 2021. godine dolazi do ponovnog povećanja trenda za 72,73% u odnosu na prethodnu godinu.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korišteni izvještaji Granične policije BiH, dok je izvor podataka za posljednjih šest godina Služba za poslove sa strancima.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2020. godini je iznosio 330 stranaca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹²

Što se tiče 2021. godine prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca je iznosio 570 stranaca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹³

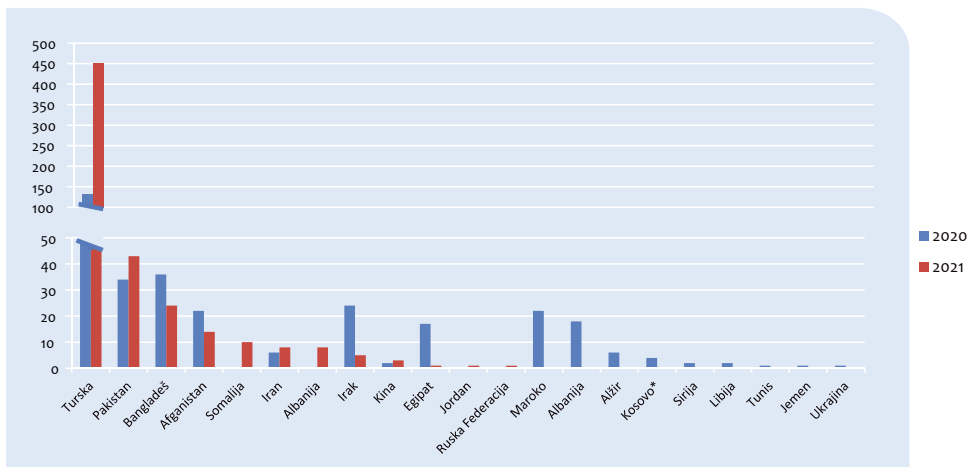
¹² Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2020. godinu“ Sarajevo, februar 2021.

¹³ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu“ Sarajevo, februar 2022.

Tabela 24. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2020. i 2021. godinu

R.br.	Država	2020	2021	%
1.	Turska	132	452	242,42%
2.	Pakistan	34	43	26,47%
3.	Bangladeš	36	24	-33,33%
4.	Afganistan	22	14	-36,36%
5.	Somalija	-	10	-
6.	Iran	6	8	33,33%
7.	Albanija	18	8	-55,55%
8.	Irak	24	5	-79,17%
9.	Kina	2	3	50,00%
10.	Egipat	17	1	-94,12%
11.	Jordan	-	1	-
12.	Ruska Federacija	-	1	-
13.	Maroko	22	-	-100,00%
14.	Alžir	6	-	-100,00%
15.	Kosovo*	4	-	-100,00%
16.	Sirija	2	-	-100,00%
17.	Libija	2	-	-100,00%
18.	Tunis	1	-	-100,00%
19.	Jemen	1	-	-100,00%
20.	Ukrajina	1	-	-100,00%
Ukupno		330	570	72,73%

Grafički prikaz prijehva državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa R. Hrvatskom za 2020. i 2021. godinu

Analizom podataka uočava se u 2021. godini značajno povećanje prijehva u BiH po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom državljana Turske, te smanjenje broja prijehva državljana Maroka, Iraka, Albanije, Egipta, Bangladeša i Afganistana. Prikazani statistički podaci o prijehu i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorije Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentiran je posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2020. godini je iznosio 1.192 osobe, a u 2021. godini taj broj je iznosio 1.212 osoba, što predstavlja povećanje za 1,68%.

Tabela 25. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2020. i 2021. godini

R.br.	Država	2020	2021
1.	Turska	298	322
2.	Srbija	130	209
3.	Pakistan	161	66
4.	Hrvatska	28	47
5.	Crna Gora	24	39
6.	Njemačka	13	33
7.	Maroko	71	31
8.	Kina	18	25
9.	Alžir	18	24
10.	Sjeverna Makedonija	12	23
11.	Afganistan	56	22
12.	Austrija	9	21
13.	SAD	16	19
14.	Irak	35	16
15.	Bangladeš	24	16
16.	Slovenija	8	16
17.	Kosovo*	3	16
18.	Italija	18	15
19.	Indija	6	15
20.	Kuvajt	16	13
21.	Egipat	17	12
22.	Nepal	10	12
23.	Jordan	8	12
24.	Ruska Federacija	3	11
25.	Bolivija	-	10
26.	Malezija	9	10
27.	Holandija	6	10
28.	Saudijska Arabija	5	9
29.	Albanija	25	7
30.	Češka Republika	2	7
31.	Libija	7	6
32.	Poljska	5	6
33.	UA Emirati	5	6
34.	Palestina	4	6
35.	Rumunija	4	6
36.	Švajcarska	-	6
37.	Sirija	11	5
38.	Ujedinjeno Kraljevstvo	6	5
39.	Ukrajina	2	5
40.	Tunis	21	4
41.	Filipini	3	4
42.	Francuska	3	4
43.	Katar	2	4
44.	Bahrein	-	4
45.	Kuba	-	4
46.	Etiopija	1	3
47.	Kanada	1	3

R.br.	Država	2020	2021
48.	Venecuela	1	3
49.	Grčka	-	3
50.	Indonezija	2	2
51.	Argentina	1	2
52.	Belgija	1	2
53.	Danska	-	2
54.	Gruzija	-	2
55.	Libanon	2	2
56.	Oman	-	2
57.	Togo	-	2
58.	Iran	17	1
59.	Jemen	5	1
60.	Bugarska	3	1
61.	Izrael	2	1
62.	Moldavija	1	1
63.	Australija	-	1
64.	Bjelorusija	-	1
65.	Centralnoafrička Republika	-	1
66.	Finska	-	1
67.	Gambija	-	1
68.	Irska	-	1
69.	Južna Afrika	-	1
70.	Latvija	-	1
71.	Maldivi	-	1
72.	Mauritanija	-	1
73.	Mozambik	-	1
74.	Portugal	-	1
75.	Sudan	-	1
76.	Tajland	-	1
77.	Uganda	-	1
78.	Urugvaj	-	1
79.	Španija	8	-
80.	Gana	3	-
81.	Mađarska	3	-
82.	Slovačka	3	-
83.	Brazil	2	-
84.	Nigerija	2	-
85.	Švedska	2	-
86.	Tanzanija	2	-
87.	Antigva i Barbuda	1	-
88.	Čile	1	-
89.	Eritreja	1	-
90.	Gvineja	1	-
91.	Komori	1	-
92.	Koreja, Republika	1	-
93.	Novi Zeland	1	-
94.	Tadžikistan	1	-
Ukupno		1.192	1.212

Evidentno je povećanje broja povratka državljana Srbije, Turske, Njemačke, Hrvatske i Crne Gore i smanjenje broja povratka državljana Pakistana, Maroka, Afganistana, Iraka, Albanije, Tunisa i Irana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR u skladu sa svojim mandatom i procedurama UNHCR-a. Institucije BiH su 01.07.2004. godine preuzele vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH. Zaprimanje zahtjeva za azil u BiH provodi se u skladu sa zakonodavstvom i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu (“Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16) organ koji u prvom stepenu rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Organ koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostepena rješenja u ovom postupku je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni principom zabrane vraćanja “**non-refoulement**” od povratka u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima za azil se, prije svega, ispituje osnovanost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnosiocu zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pažnja poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje principa zabrane vraćanja „*non-refoulement*“ u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uslove za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uslove za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava ostanak u BiH u skladu sa Zakonom o strancima, kojim se reguliše oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, kao prvostepeni organ, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da tražitelj azila ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) Zakona o azilu;
- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila prezentujemo podatke o podnesenim zahtjevima za azil u periodu od 2012. godine do 2021. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2012. godine do 31.12.2021. godine zaprimili 2.158 zahtjeva za azil. Po osnovu 2.158 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 3.467 osoba. U navedenom periodu Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil odobrio je izbjeglički status za 16 osoba, dok je za 190 osoba odobrena supsidijarna zaštita.

Tabela 26. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Broj osoba	53	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	3.467

Tabela 26a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Broj osoba	-	2	5	-	-	-	-	3	1	5	16

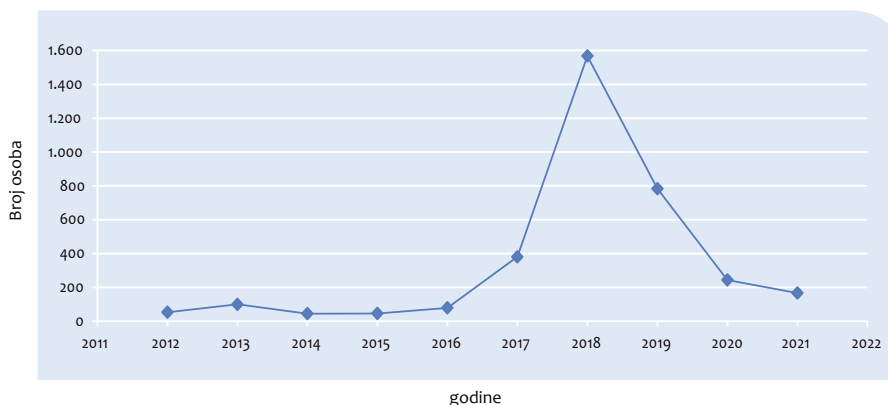
U posmatranom periodu, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 6 osoba je iz Irana, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 3 osobe su iz Pakistana i po jedna osoba iz Kameruna, Crne Gore i Mijanmara.

Tabela 26b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2012. do 2021. godine

Godine	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Broj osoba	25	28	8	5	6	8	11	41	30	28	190

U posmatranom periodu, od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom, 88 osoba je iz Sirijske Arapske Republike, 76 iz Turske, 7 iz Jemena, 6 iz Iraka, 4 iz Azerbejdžana, 3 iz Eritreje, 2 iz Palestine, te po jedna iz Egipata, Indije, Pakistana, i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2012. do 2021. godine

Analizom grafičkog prikaza može se vidjeti da od 2012. do 2016. godine dolazi do ujednačenog broja osoba koje su zatražile azil u BiH.

Obzirom da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila sa višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil došlo je i do značajnog povećanja broja tražilaca azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%. Tokom 2020. godine dolazi do smanjenja broja tražilaca azila u odnosu na 2019. godinu za 69% i taj broj je iznosio 244 osobe. U 2021. godini dolazi do daljnjeg smanjenja broja tražilaca azila u odnosu na 2020. godinu za 32% i taj broj je iznosio 167 osoba.

Nakon ulaska u BiH, preko granice sa Srbijom i Crnom Gorom, najveći broj migranata se direktno pojavljuju u terenskim centrima Službe za poslove sa strancima kako bi izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH. Od ukupno 15.812 evidentirana stranca namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2021. godini iskazalo je 14.688 osoba.

Osobi koja je iskazala namjeru za podnošenja zahtjeva za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil sa rokom trajanja od 14 dana, kao rokom koji je predviđen Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti BiH. Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo na boravak na teritoriji BiH u roku njene valjanosti.¹⁴

U 2021. godini zahtjev za azil u BiH je podnijelo 167 osoba što čini 1,14% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Najveći broj zahtjeva za azil je podnesen od strane državljana Turske (33), Afganistana (31), Pakistana (29), Irana (28), Iraka (12) i Maroka (11) što predstavlja 86,23% od ukupnog broja zahtjeva za azil. Razlika između broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvarno podnesenih zahtjeva za azil je izravan pokazatelj zloupotrebe azilantskog sistema u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriji BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema zemljama EU.

¹⁴ Član 32. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

U 2021. godini, kao i u prethodnoj godini, najveći broj zahtjeva za azil je riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka.¹⁵

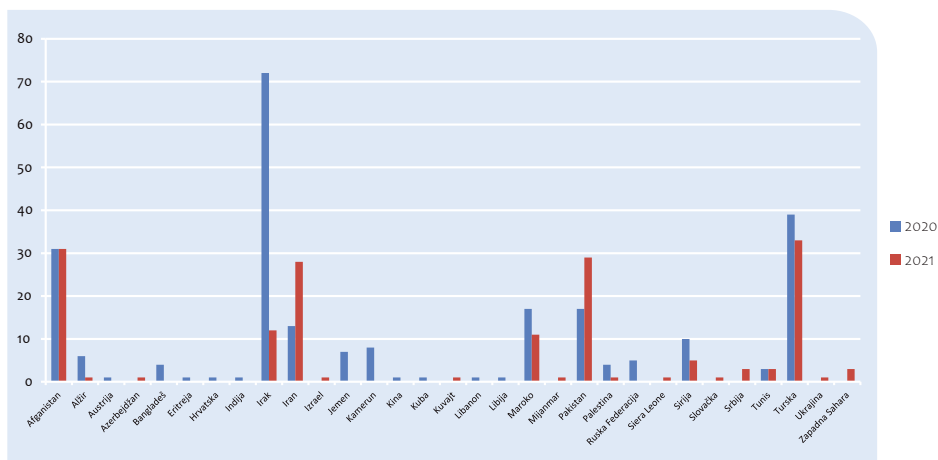
U cilju analize aktuelne situacije u oblasti azila prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2020. i 2021. godini.

Tabela 27. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2020. i 2021. godini

AZIL		2020		2021		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	20	31	24	31	20,00%	0,00%
2.	Alžir	6	6	1	1	-83,33%	-83,33%
3.	Austrija	1	1	-	-	-100%	-100%
4.	Azerbejdžan	-	-	1	1	-	-
5.	Bangladeš	1	4	-	-	-100%	-100%
6.	Eritreja	1	1	-	-	-100%	-100%
7.	Hrvatska	1	1	-	-	-100%	-100%
8.	Indija	1	1	-	-	-100%	-100%
9.	Irak	18	72	6	12	-66,67%	-83,33%
10.	Iran	8	13	17	28	112,50%	115,38%
11.	Izrael	-	-	1	1	-	-
12.	Jemen	3	7	-	-	-100%	-100%
13.	Kamerun	8	8	-	-	-100%	-100%
14.	Kina	1	1	-	-	-100%	-100%
15.	Kuba	1	1	-	-	-100%	-100%
16.	Kuvajt	-	-	1	1	-	-
17.	Libanon	1	1	-	-	-100%	-100%
18.	Libija	1	1	-	-	-100%	-100%
19.	Maroko	17	17	11	11	-35,29%	-35,29%
20.	Mijanmar	-	-	1	1	-	-
21.	Pakistan	17	17	21	29	23,53%	70,59%
22.	Palestina	2	4	1	1	-50,00%	-75,00%
23.	Ruska Federacija	1	5	-	-	-100%	-100%
24.	Siera Leone	-	-	1	1	-	-
25.	Sirija	8	10	5	5	-37,50%	-50,00%
26.	Slovačka	-	-	1	1	-	-
27.	Srbija	-	-	3	3	-	-
28.	Tunis	2	3	1	3	-50,00%	0,00%
29.	Turska	19	39	22	33	15,79%	-15,38%
30.	Ukrajina	-	-	1	1	-	-
31.	Zapadna Sahara	-	-	1	3	-	-
	Ukupno	138	244	120	167	-13,04%	-31,56%

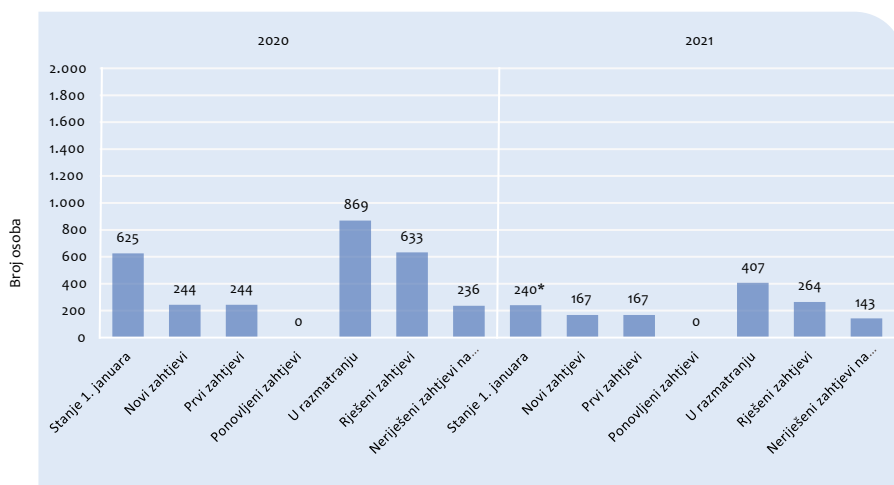
¹⁵ Član 47. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16)

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2020. i 2021. godini

Najveći broj tražilaca azila u BiH, u 2021. godini bili su državljani Afganistana (24 zahtjeva za 31 osobu), Turske (22 zahtjeva za 33 osobe) i Pakistana (21 zahtjev za 29 osoba).

U 2015. i 2016. godini nije bilo zahtjeva za azil podnesenih od strane maloljetnih lica bez pratnje, dok su u 2017. godini podnesena 2 zahtjeva za azil za 2 osobe iz Afganistana, koji se odnose na kategoriju maloljetnika bez pratnje, a u 2018. godini je podneseno 8 zahtjeva za azil za 8 osoba (dva iz Afganistana i dva iz Turske, te po jedan iz Alžira, Irana, Libije i Sirijske Arapske Republike). U 2019. godini podnesen je 21 zahtjev za 21 osobu (8 iz Pakistana, 7 iz Afganistana, 2 iz Sirijske Arapske Republike i po jedan iz Alžira, Iraka, Irana i Libije), dok je u 2020. godini podneseno 19 zahtjeva za 19 osoba (12 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Irana i jedan iz Maroka). U toku 2021. godine podneseno je 16 zahtjeva za 16 osoba (9 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Turske i jedan iz Mijanmara).

*Sud Bosne i Hercegovine vratio je na ponovno postupanje tri zahtjeva za tri osobe, a jedno dijete rodjeno u 2021. godini je zajedno sa roditeljima upisano na zahtjev iz 2020. godine, te je vidljiva razlika u prenesenim zahtjevima i osobama iz 2020. godine u 2021. godinu.

U 2020. godini donesena je ukupno 270 odluka, od kojih je kod 8 zahtjeva za 22 osobe zahtjev za azil povučen, dok je u 2021. godini od 170 donesenih odluka, kod 12 zahtjeva za 34 osobe zahtjev povučen (lični odustanak).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2020. godini ukupno je podneseno 138 zahtjeva za azil u BiH za 244 osobe. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (283 zahtjeva za 625 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2020. godini imao za razmatranje ukupno 421 zahtjev za 869 osoba. Sektor za azil je u 2020. godini pozitivno riješio 13 zahtjeva za 31 osobu i to, 1 zahtjev za 1 osobu, dodjeljivanjem izbjegličkog statusa i 12 zahtjeva za 30 osoba, priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 40 zahtjeva za 56 osoba, dok je postupak obustavljen u 217 zahtjeva za 546 osoba. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2020. godine ostao neriješen 151 zahtjev za 236 osoba. Međutim Sud Bosne i Hercegovine je u 2021. godini vratio na ponovno postupanje tri zahtjeva za tri osobe, a jedno dijete rođeno u 2021. godini je zajedno sa roditeljima upisano na zahtjev iz 2020. godine, te je 2021. godina započeta sa 154 prenesena zahtjeva za 240 osoba.

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (38 zahtjeva za 54 osobe) je neosnovanost po članu 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim slijedi razlog označen kao neznčajne informacije/minimalno značajne (čl.45.(1) tačka a) (1 zahtjev za 1 osobu) i odgoda mjere protjerivanja ili ekstradicije (čl.45.(1) tačka d) (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2020. godini obustavljeni su postupci kod 217 zahtjeva za 546 osoba iz sljedećih razloga: tražitelj tokom postupka ne saraduje (140 zahtjeva za 334 osobe), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (55 zahtjeva za 162 osobe), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (8 zahtjeva za 22 osobe), neodazivanje na poziv za saslušanje (11 zahtjeva za 14 osoba) i tražitelj u toku postupka napustio BiH (3 zahtjeva za 14 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2020. godini bio je 421 zahtjev za 869 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Iraka (28% od ukupnog broja tražilaca azila), Afganistana (16%), Irana (14%), Pakistana (12%) i Turske (10%).

Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (869 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2020. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 313 žena (36%) i 556 muškaraca (64%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 0 do 17 godina (347 osoba ili 40%), zatim dobna grupa od 18 do 35 godina (326 osobe ili 38%), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (187 osoba ili 21%) i na kraju dobna grupa preko 60 godina (9 osoba ili 1%).

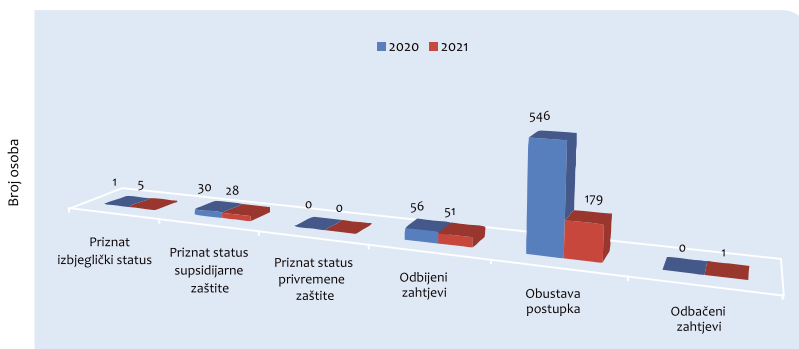
Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2020. godini (138 zahtjeva za 244 osobe) vidi se da je najviše tražilaca azila bilo iz Iraka (72 osobe), Turske (39 osoba), Afganistana (31 osoba), Maroka (17 osoba), Pakistana (17 osoba), Irana (13 osoba) i Sirijske Arapske Republike (10 osoba) što predstavlja 82% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u 2020. godini pokazuje da je bilo 76 žena (31%) i 168 muškaraca (69%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 35 godina (96 osoba ili 39,34%), zatim dobna grupa od 0 do 17 godina (95 osoba ili 38,93%), dobna

grupa od 36 do 59 godina (51 osoba ili 20,91%), te na kraju dobna skupina preko 60 godina (2 osobe ili 0,82%).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2021. godini ukupno je podneseno 120 zahtjeva za azil u BiH za 167 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (154 zahtjeva za 240 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2021. godini imao za razmatranje ukupno 274 zahtjeva za 407 osoba. Sektor za azil je tokom prošle godine pozitivno riješio 19 zahtjeva za 33 osobe i to, 3 zahtjeva za 5 osoba, dodjeljivanjem izbjegličkog statusa i 16 zahtjeva za 28 osoba, priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 41 zahtjev za 51 osobu, dok je postupak obustavljen u 109 zahtjeva za 179 osoba. Jedan zahtjev za jednu osobu je odbačen tako da je na kraju 2021. godine ostalo neriješeno 170 zahtjeva za 264 osobe.

Pregled odluka o azilu (zbirno prikazane prvostepene odluke)

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (40 zahtjeva za 50 osoba) je neosnovanost po članu 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim slijedi razlog označen kao razlog isključena prema čl. 21. i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2021. godini obustavljeni su postupci kod 109 zahtjeva za 179 osoba iz sljedećih razloga: tražitelj tokom postupka ne saraduje (64 zahtjeva za 98 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (12 zahtjeva za 20 osoba), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (12 zahtjeva za 34 osobe), neodazivanje na poziv za saslušanje (15 zahtjeva za 20 osoba) i tražitelj u toku postupka napustio BiH (6 zahtjeva za 7 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2021. godini bilo je 274 zahtjeva za 407 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljanina Pakistana (18% od ukupnog broja tražilaca azila), Afganistana (16%), Turske (16%), Irana (12%) i Maroka (9%).

Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (407 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2021. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 117 žena (29%) i 290 muškaraca (71%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 34 godina (184 osobe ili 45%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (121 osoba ili 30%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (75 osoba ili 18%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (26 osoba ili 6%) i na kraju dobna grupa preko 65 godina (1 osoba ili 1%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2021. godini (120 zahtjeva za 167 osoba) vidi se da je najviše tražilaca azila bilo iz Turske (33 osobe), Afganistana (31 osoba), Pakistana (29 osoba), Irana (28 osoba), Iraka (12 osoba) i Maroka (11 osoba) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 46 žena (28%) i 121 muškarac (72%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 34 godine (76 osoba ili 46%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (49 osoba ili 29%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (28 osoba ili 17%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (13 osoba ili 8%), dok dobna skupina preko 65 godina nije bila zastupljena.

7. Izdate radne dozvole strancima

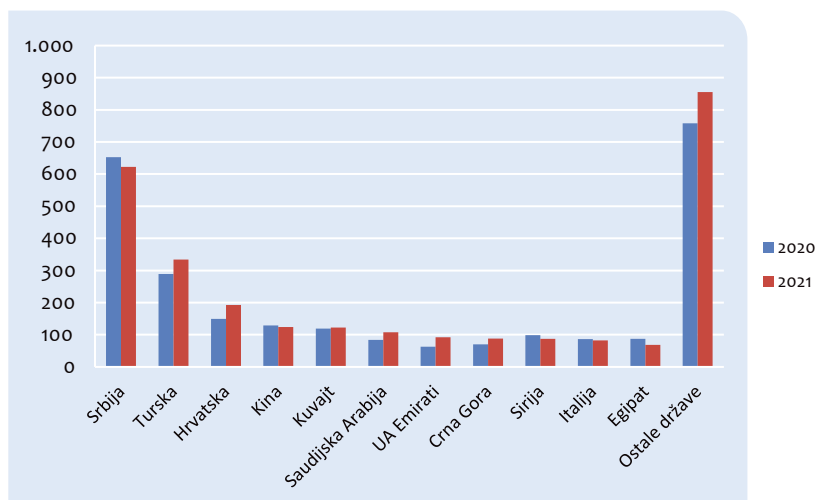
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2020. godini 2.586, a u 2021. godini 2.775 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 7,31%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 28. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2020. i 2021. godinu

R.br.	Državljanstvo	2020	2021	%
1.	Srbija	653	622	-4,75%
2.	Turska	289	334	15,57%
3.	Hrvatska	149	193	29,53%
4.	Kina	129	124	-3,88%
5.	Kuvajt	119	122	2,52%
6.	Saudijska Arabija	84	108	28,57%
7.	UA Emirati	63	92	46,03%
8.	Crna Gora	70	88	25,71%
9.	Sirija	99	87	-12,12%
10.	Italija	86	82	-4,65%
11.	Egipat	87	68	-21,84%
12.	Ostale države	758	855	12,80%
	Ukupno	2.586	2.775	7,31%

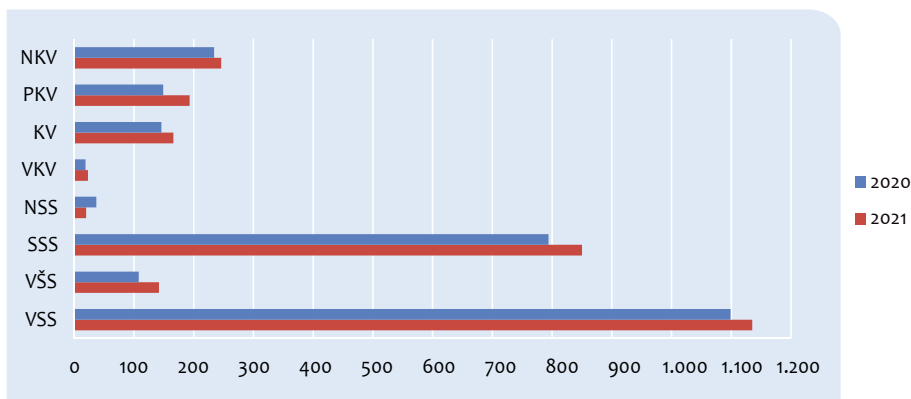
Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Srbije (22,41%), a nakon njih slijede državljani Turske (12,04%), Hrvatske (6,95%), Kine (4,47%) i Kuvajta (4,40%). U 2021. godini uočava se, za većinu prezentovanih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2020. godinu, izuzev državljana Srbije, Kine, Sirije, Italije i Egipta.

Izdane radne dozvole po državljanstvima

Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2021. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (41%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (31%), te nekvalifikovani i polukvalifikovani radnici (16%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema..

Struktura radnih dozvola prema kvalifikacijama

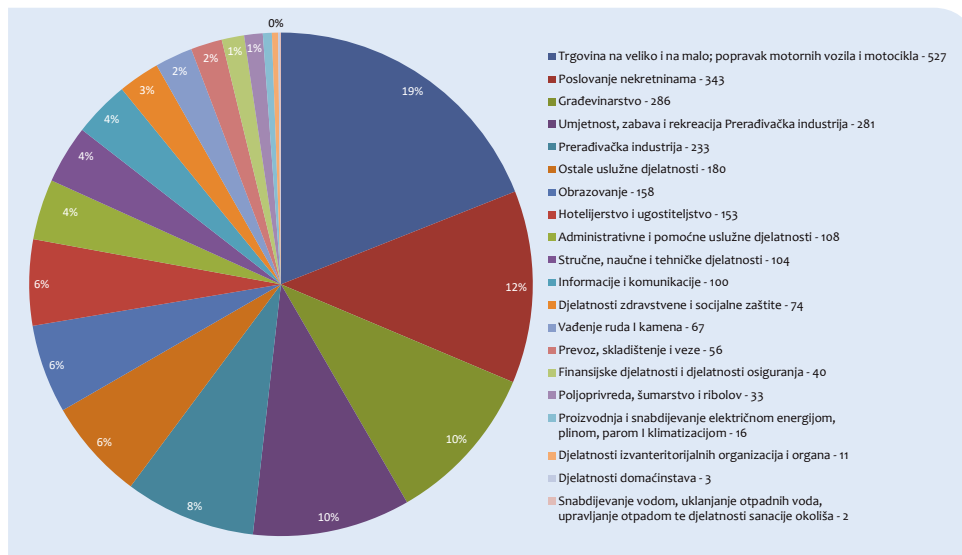

Najveći broj radnih dozvola u 2021. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 527 (19%), poslovanje nekretninama 343 (12%), građevinarstvu 286 (10%), umjetnosti 281 (10%), prerađivačkoj industriji 233 (8%), ostalim uslužnim djelatnostima 180 (6%), obrazovanju 158 (6%) i hotelijerstvu i ugostiteljstvu 153 (6%), što predstavlja 77% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Tabela 29. Struktura radnih dozvola u 2021. godini prema djelatnostima

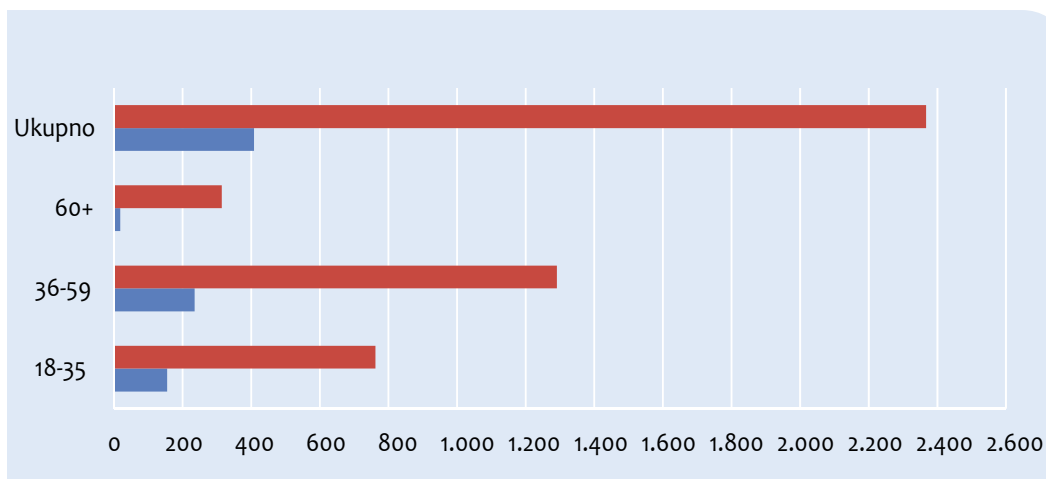
DJELATNOSTI	2021
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	527
Poslovanje nekretninama	343
Građevinarstvo	286
Umjetnost, zabava i rekreacija	281
Prerađivačka industrija	233
Ostale uslužne djelatnosti	180
Obrazovanje	158
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	153
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	108
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	104
Informacije i komunikacije	100
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	74
Vađenje ruda i kamena	67
Prevoz, skladištenje i veze	56
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	40
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	33
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	16
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i organa	11
Djelatnosti domaćinstava	3
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2
UKUPNO:	2.775

Radne dozvole po djelatnostima - 2021. godina

Od ukupnog broja u 2021. godini ženama je izdato 408 (15%), a muškarcima 2.367 (85%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodnih pet godina. Najveći broj radnih dozvola u 2021. godini, ukupno 1.291 (47%), izdato je muškarcima u dobi od 36 do 59 godina starosti. Ovaj procenat je bio približno isti i u prethodnim godinama.

Radne dozvole prema polnoj i starosnoj strukturi - 2021. god.

	18-35	36-59	60+	Ukupno
■ muškarci	762	1.291	314	2.367
■ žene	155	235	18	408

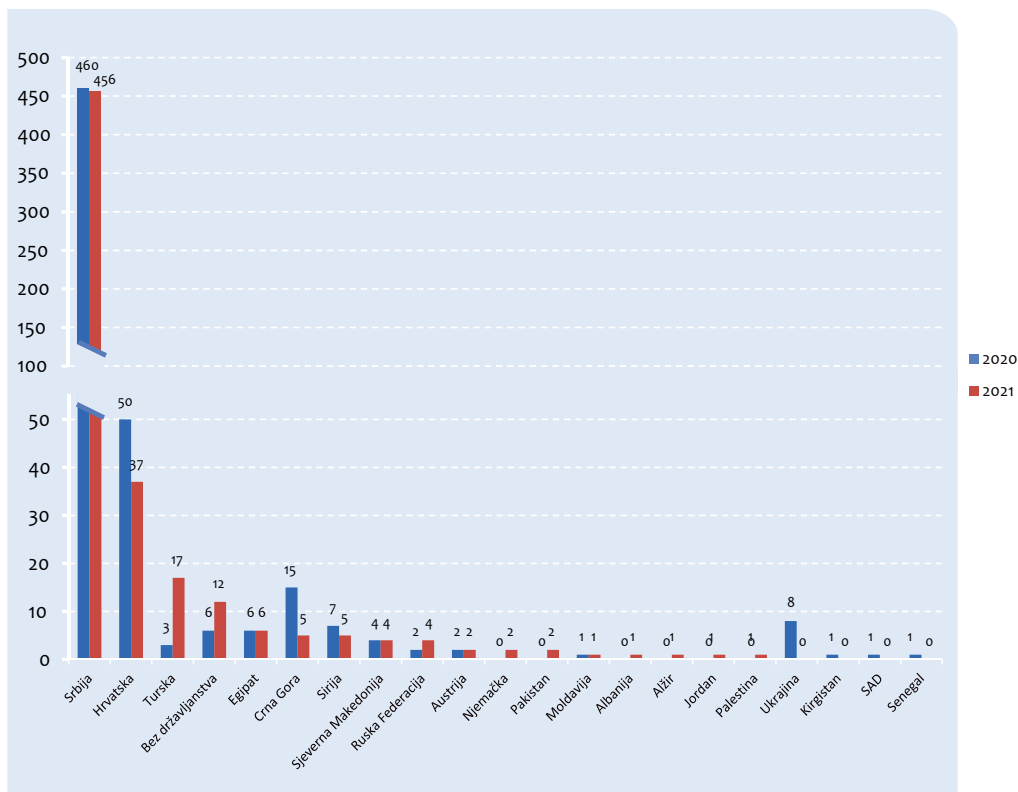
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnomo državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2020. i 2021. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedena lica činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 30. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama porijekla u 2020. i 2021.g

R.br.	Prethodno državljanstvo	2020	2021
1.	Srbija	460	456
2.	Hrvatska	50	37
3.	Turska	3	17
4.	Bez državljanstva	6	12
5.	Egípat	6	6
6.	Crna Gora	15	5
7.	Sirija	7	5
8.	Sjeverna Makedonija	4	4
9.	Ruska Federacija	2	4
10.	Austrija	2	2
11.	Njemačka	-	2
12.	Pakistan	-	2
13.	Moldavija	1	1
14.	Albanija	-	1
15.	Alžir	-	1
16.	Jordan	-	1
17.	Palestina	-	1
18.	Ukrajina	8	-
19.	Kirgistan	1	-
20.	SAD	1	-
21.	Senegal	1	-
	Ukupno	567	557

Državljanstva prema zemlji porijekla

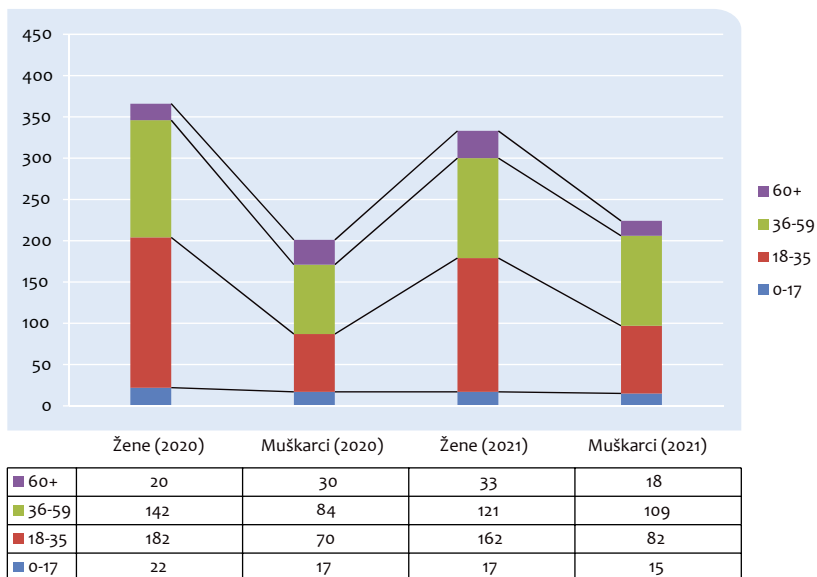
Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije (81%).

Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2021. godini iznosio je 557 i manji je za 1,76% u odnosu na 2020. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu otpada 468 osoba, što predstavlja 84% od ukupnog broja dodjeljenih državljanstava.

U 2021. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 298 osoba, od čega 12 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu naturalizacije 54 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 210 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 12 osoba, te po osnovu člana 11. (a) i člana 38. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine 10 osoba. U istoj godini državljanstvo BiH i Republike Srpske steklo je 259 osoba, od čega 1 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 231 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 15 osoba, te po osnovu naturalizacije 12 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2021. godini prema dobi i polu ukazuje da je 44% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i 41% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 36 do 59 godina starosti, te da je državljanstvo BiH steklo više žena (60%) nego muškaraca (40%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

Osobe kojima je odobreno državljanstvo BiH razvrstane po dobi i polu

9. Migraciono-izbjeglička kriza u BiH u periodu 2018. - 2021. godina

Migraciono-izbjeglička kriza odnosno masovni mješoviti migracioni tokovi preko Zapadnobalkanske rute su počeli od druge polovine 2015. godine i trajali su do 08.03.2016. godine kada je navedena ruta zatvorena. Zapadnobalkanska ruta za organizovan i kontrolisan prolazak migranata se zatvara, ali je otvoren prostor za nezakonite migracije, kao i za djelovanje kriminalnih mreža sa posebnim akcentom na krijumčarenje, pa i trgovinu ljudima.

9.1. Migracioni tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila

Bosna i Hercegovina se od četvrtog kvartala 2017. godine susreće sa povećanim nezakonitim ulaskom migranata na svoju teritoriju. Broj nezakonitih migranata koji su prijavljeni Službi za poslove sa strancima u 2021. godini je najmanji na godišnjem nivou od kada se bilježi povećan nezakonit ulazak migranata na teritoriju BiH.

U 2021. godini nezakoniti migranti i dalje koriste iste rute za prolazak kroz BiH koje su identificirane na početku migrantske krize:

- Grčka - Albanija - Crna Gora - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;

- Grčka - Makedonija - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka - Bugarska - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;

Trend smanjenja broja prijavljenih nezakonitih migranata u Bosni i Hercegovini iz 2020. nastavljen je u 2021. godini. Smanjenje ovog broja u 2020. godini uzrokovano je uglavnom mjerama koje su države provodile radi sprječavanja širenja bolesti Covid-19. Produženje trajanja protivpandemijskih mjera te preusmjeravanje migracijskih ruta preko Rumunije na Mađarsku i Austriju, ili preko Srbije na Mađarsku, odredili su migracioni trend u 2021. godini. Također, tome je doprinijelo i otvaranje nove migracijske rute na istočnoj granici Evropske unije prema Bjelorusiji.

Kako bi se Bosna i Hercegovina što uspješnije borila protiv nezakonitih migracija i kako ne bi postala svojevrstan „hot spot“ za nezakonite migrante, što bi moglo dovesti do velikih humanitarnih i sigurnosnih problema Ministarstvo sigurnosti je pripremiilo, a Vijeće ministara BiH 15.05.2018. godine usvojilo *Informaciju s Akcionim planom hitnih mjera* koje se trebaju hitno preduzeti s fokusom na nezakonite migrante i propusnost granice prije svega sa istočnim susjedima Bosne i Hercegovine.

Koordinaciju aktivnosti između institucija vrši Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini - Operativni štab za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini. U sastav Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH su imenovani predstavnici Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Službe za poslove sa strancima, Granične policije Bosne i Hercegovine, Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu. U slučaju nastanka ili očekivanja vanrednih kriznih situacija u oblasti migracija Koordinaciono tijelo djeluje i kao Operativni štab za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini. Kada Koordinaciono tijelo djeluje i kao Operativni štab za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini u njegov sastav ulaze i predstavnici Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Tužilaštva BiH te predstavnici štabova sa nivoa entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.¹⁶

Nova *Informacija s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini* je, na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, usvojena na 22. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održanoj 16.12.2020. godine i to je drugi po redu dokument pripremljen u cilju upravljanja migracionom situacijom u BiH uslovljenom višestrukim pojačanim migracionim pritiskom. Ona sadrži sedam prioriteta, 24 mjere i 127 aktivnosti.

Novi prioriteti Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila odnose se na slijedeće:

- 1) Jačanje Granične policije BiH u svrhu bolje kontrole granice, a u cilju sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritoriju BiH;
- 2) Jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine, te funkcionisanje postojećih i uspostava i funkcionisanje novih privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata;

¹⁶ Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17 i 39/20).

- 3) Realizovanje sporazuma o readmisiji i jačanje readmisijskih kapaciteta;
- 4) Jačanje kapaciteta u području azila;
- 5) Intenziviranje borbe protiv krijumčarenja migrantima;
- 6) Podrška lokalnim zajednicama u kojima su uspostavljeni privremeni prihvatni centri;
- 7) Jačanje kapaciteta Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH - Operativnog štaba za pitanja migracija u BiH.

Zaključno sa 31.12.2021. godine od ukupno 127 aktivnosti iz Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini provodi se 85 aktivnosti, dok sa provedbom nisu započele 42 aktivnosti. Od ukupno 127 planirane aktivnosti, 60 je planirano za kontinuirano provođenje.

9.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH

U cilju definisanja jasne situacije u oblasti nezakonitih imigracija prezentujemo statističke podatke za period 2018. - 2021. godina sljedećih indikatora:

- otkriveni nezakoniti migranti na teritoriji Bosne i Hercegovine, koji su registrovani od strane Službe za poslove sa strancima,
- broj osoba koje su u Službi za poslove sa strancima iskazale namjeru za azil u Bosni i Hercegovini, i
- broj osoba koje su podnijele zahtjev za azil u Ministarstvu sigurnosti - Sektoru za azil.

Podaci koji slijede su jasan pokazatelj obima nezakonitih migracionih tokova u Bosni i Hercegovini u navedenom periodu, kao i pokazatelj zloupotrebe sistema azila, ali i pokazatelj potrebe za preduzimanjem svih mogućih mjera za suzbijanje i sprječavanje nezakonitih migracija u BiH.

Tabela 31. Nezakoniti migranti prihvaćeni od Granične policije BiH i otkriveni od Službe za poslove sa strancima u periodu 2018. - 2021. godina

MJESEC	2018	2019	+/- (%) 2019/2018	2020	+/- (%) 2020/2019	2021	+/- (%) 2021/2020
Januar	268	821	206,34%	902	9,87%	672	-25,50%
Februar	411	1.054	156,45%	2.002	89,94%	773	-61,39%
Mart	629	1.822	189,67%	1.540	-15,48%	1.199	-22,14%
April	1.454	2.337	60,73%	128	-94,52%	1.381	978,91%
Maj	2.368	2.884	21,79%	514	-82,18	1.569	205,25%
Juni	2.481	2.109	-14,99%	1.555	-26,27%	1.979	27,27%
Juli	2.183	4.166	90,84%	2.361	-43,33%	2.502	5,97%
Avgust	2.505	3.206	27,98%	2.290	-28,57%	1.498	-34,59%
Septembar	3.807	3.812	0,13%	2.041	-46,46%	1.727	-15,38%
Oktoabar	4.740	3.958	-16,50%	1.263	-68,09%	1.275	0,95%
Novembar	2.212	2.044	-7,59%	924	-54,79%	745	-19,37%
Decembar	844	1.089	29,03%	670	-38,57%	492	-26,57%
UKUPNO:	23.902	29.302	22,59%	16.190	-44,75%	15.812	-2,33%

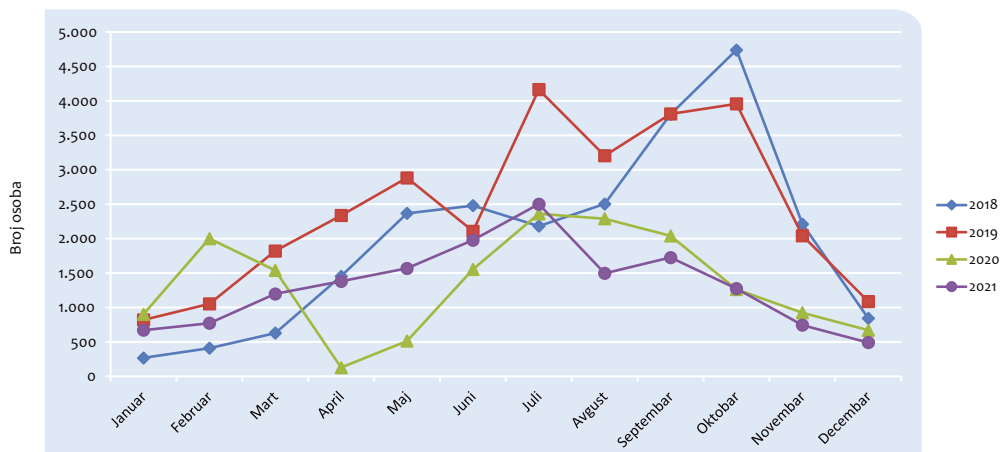
U 2018. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljena su ukupno 23.902 nezakonita migranta. Od ukupno 23.902 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2018. godini iskazalo je 22.499 osoba. Zahtjev za azil je podnijelo 1.567 osoba ili 7% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2018. godini.

U 2019. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 29.302 nezakonita migranta što predstavlja povećanje u odnosu na 2018. godinu za 22,59%. Od ukupno 29.302 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2019. godini iskazalo je 27.769 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 784 osobe ili 3% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2019. godini. Također je vidljivo da je najveći broj nezakonitih migranata zabilježen u periodu april – oktobar jer su u tom periodu najpovoljniji vremenski uslovi za kretanje.

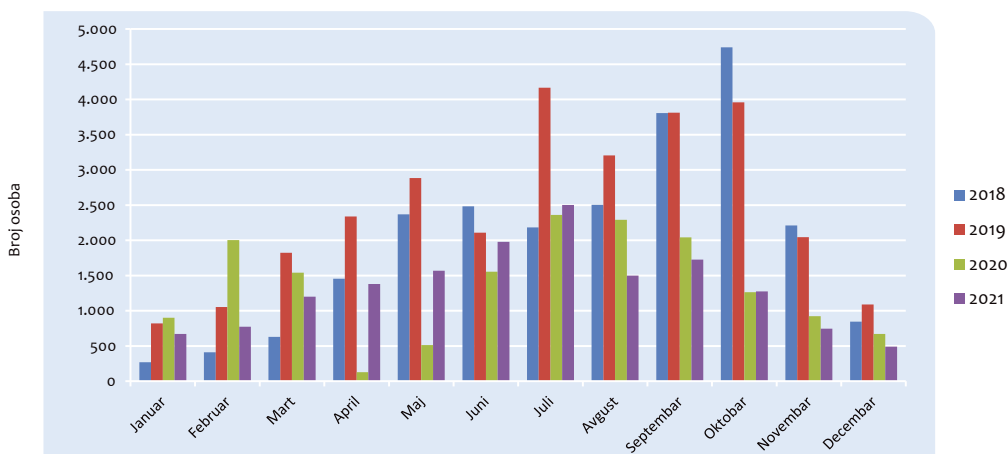
U 2020. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 16.190 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2019. godinu za 44,75%. Od ukupno 16.190 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2020. godini iskazalo je 15.170 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 244 osobe ili 1,61% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2020. godini. Također je vidljivo da u prva dva mjeseca 2020. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom periodu prethodne godine, a onda se bilježi stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isti period prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom pojavom pandemije bolesti Covid-19.

U 2021. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 15.812 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2020. godinu za 2,33%. Od ukupno 15.812 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2021. godini iskazalo je 14.688 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 167 osoba ili 1,14% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2021. godini. Također je vidljivo da u periodu april - juli 2021. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom periodu prethodne godine, dok ostali mjeseci bilježe stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isti period prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom mjerama koje su se i dalje provodile lokalno i globalno u vezi sa pandemijom bolesti Covid - 19, ali i zbog preusmjerenja migracionih ruta i zbog otvaranja nove rute na istočnoj granici Evropske unije prema Bjelorusiji.

Trend kretanja broja nezakonitih migranata prihvaćenih od Granične policije BiH i otkrivenih od Službe za poslove sa strancima u periodu 2018. - 2021. godina

Nezakoniti migranti prihvaćeni od GP BiH i otkriveni od SPS u periodu 2018. - 2021. g. (Uporedni mjesečni pokazatelji)

Pri definisanju mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom neophodno je imati i podatke o pretpostavljenim državljanstvima migranata koji nezakonito ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine. Podaci o državljanstvu se uzimaju na osnovu izjave migranata koji su nezakonito ušli na teritoriju Bosne i Hercegovine, jer isti u većini slučajeva nemaju putne ili bilo kakve druge identifikacione dokumente.

Tabela 32. Pregled podataka o otkrivenim nezakonitim migrantima na teritoriji BiH, osobama koje su iskazale namjeru za azil u BiH i osobama koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u periodu 2018. - 2021. godina, razvrstan prema iskazanim državljanstvima

DRŽAVLJANSTVO	NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJU BIH PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA				NAJMERE ZA AZIL (Broj osoba)				ZAHTJEVI ZA AZIL (Broj osoba)			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Pakistan	7.770	9.806	3.879	4.343	7.630	9.699	3.736	4.263	350	68	17	29
Afganistan	2.780	4.111	4.553	5.382	2.685	3.987	4.477	5.331	334	79	31	31
Bangladeš	452	2.125	2.740	2.341	429	2.115	2.724	2.334	2		4	
Iran	3.663	1.176	625	692	3.415	1.105	594	676	363	121	13	28
Sirija	3.017	2.134	220	139	2.931	2.075	206	127	189	58	10	5
Irak	2.184	2.470	675	168	2.122	2.322	636	150	116	327	72	12
Maroko	271	2.221	1.460	363	253	2.165	1.345	307	22	5	17	11
Alžir	477	1.601	369	109	434	1.490	321	82	18	5	6	1
Libija	879	354	153	56	808	300	141	38	35	3	1	
Egipat	36	817	332	127	29	801	321	119	4	2		
Palestina	752	361	80	38	704	331	77	28	38	9	4	1
Indija	416	461	121	226	392	439	111	214	16	9	1	
Turska	189	406	255	366	57	132	32	60	22	74	39	33
Eritreja	112	246	119	218	112	246	118	214		1	1	
Srbija	94	89	100	149	1		7		1			
Tunis	104	224	59	17	68	142	44	12	2	3	3	3
Nepal	59	122	101	76	59	119	94	71	13			
Somalija	82	108	5	117	78	106	5	109	6	7		
Jemen	106	76	49	3	105	66	49	1	18	2	7	
Kosovo*	90	34	10	20								3
Ostali	369	360	285	862	187	129	132	552	18	11	18	10
UKUPNO	23.902	29.302	16.190	15.812	22.499	27.769	15.170	14.688	1.567	784	244	167

Analizom podataka za zadnje četiri godine uočava se da je daleko najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana i Afganistana (ukupno 42.624 osoba) gdje oni čine polovinu od ukupnog broja nezakonitih migranata u ovom periodu (85.206 osoba).

Također je vidljivo da je najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana, Afganistana, Bangladeša, Irana, Sirije, Iraka, Maroka, Alžira, Libije, Egipta, Palestine, Indije i Turske koji čine 95% od ukupnog broja nezakonitih migranata u periodu od 2018. do 2021. godine. U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu vidljiv je značajan porast broja državljana Egipta, Maroka, Bangladeša, Alžira, Eritreje, Tunisa, Turske, Nepala, Albanije, Afganistana i Pakistana, kao i pad broja državljana Irana, Libije, Palestine, Sirije i Jemena. Navedeno ukazuje da većina osoba koje nezakonito ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine su uglavnom ekonomski migranti, kao i da se trend ekonomskih migracija povećava. U 2020. godini u odnosu na 2019. godinu uočava se porast nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana i Bangladeša, dok je evidentirano smanjenje broja državljana Pakistana, Sirije, Iraka, Irana i Alžira, kao i većine ostalih državljana. U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu uočava se porast državljana nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana, Pakistana, Gambije, Somalije, Turske, Indije, Eritreje, Irana i Gane. Evidentirano smanjenje broja državljana nezakonitih migranata u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu najizraženije je za državljane Maroka, Iraka, Bangladeša, Alžira, Egipta, Libije, Sirije i Nepala.

9.3. Smještajni kapaciteti institucija Bosne i Hercegovine

Što se tiče smještajnih kapaciteta sa kojima je Bosna i Hercegovina raspolagala na kraju 2021. godine možemo navesti slijedeće:

- Kapacitet **Imigracionog centra** kojim upravlja Služba za poslove sa strancima je 120 mjesta. U Imigracionom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 60 osoba. Na dan 31.12.2021. godine u centru je boravilo 36 osoba.
- **Azilantskim centrom** koji je namijenjen za smještaj oko 150 osoba upravlja Sektor za azil Ministarstva sigurnosti BiH. U Azilantskom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 19 osoba. Na dan 31.12.2021. godine u centru su boravile 4 osobe.
- U **kapacitetima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH** osiguran je smještaj za 200 osoba koje su iskazale namjeru za azil ili su tražitelji azila u BiH. U kapacitetima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je mjesečno u prosjeku boravilo 12 osoba. Na dan 31.12.2021. godine u centru nije bilo smještenih osoba.
- Bivša kasarna „**Ušivak**“, koja se nalazi na području općine Hadžići, je otvorena u oktobru 2018. godine. Kapacitet objekta „Ušivak“ je 800 mjesta sa odvojenim prostorom za porodice, žene i maloljetnike bez pratnje. Mjesečno je u prosjeku boravilo 518 osoba. Na dan 31.12.2021. godine u objektu su boravile 254 osobe.
- Na području Kantona Sarajevo uspostavljen je i drugi privremeni prihvatni centar za smještaj migranata u bivšoj kasarni „**Blažuj**“ koja se nalazi na području općine Ilidža. Kapacitet objekta je 2.000 mjesta. Mjesečno je u prosjeku boravilo 1.688 osoba. Na dan 31.12.2021. godine u objektu je boravilo 1.008 osoba.

- **„Sedra“** u Cazinu (Unsko-sanski kanton) je otvorena u julu 2018. godine. U objektu je dostupno 420 mjesta sa određenim prostorom za porodice i maloljetnike bez pratnje. U prosjeku prvih šest mjeseci 2021. godine, u prosjeku je boravilo 270 osoba. U privremeni prihvatni centar „Sedra“ smještaj migranata se ne vrši od 30. 6. 2021. godine. Odluka o izmjeni Odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata upućena je od strane Ministarstva sigurnosti Vijeću ministara BiH na usvajanje. Usvajanjem ove odluke lokacija bivšeg hotela „Sedra“ u Cazinu prestaje biti lokacija za privremeni prihvatni centar.
- **„Bira“** u Bihaću (Unsko-sanski kanton) je otvorena u oktobru 2018. godine. U objektu je dostupno 1.500 mjesta sa određenim prostorom za porodice i maloljetnike bez pratnje. Od 30.09.2020. godine, kada je Ministarstvo unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona izmjestilo migrante iz ovog centra, ne vrši se smještaj migranata u isti. Odluka o izmjeni Odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata upućena je od strane Ministarstva sigurnosti Vijeću ministara BiH na usvajanje. Usvajanjem ove odluke lokacija tvornice „Bira“ u Bihaću prestaje biti lokacija za privremeni prihvatni centar.
- **„Miral“** u Velikoj Kladuši (Unsko-sanski kanton) je otvoren u novembru 2018. godine. Za smještaj migranata je dostupno 700 mjesta sa osiguranim prostorom za maloljetnike bez pratnje. Mjesečno je u prosjeku boravila 631 osoba. Na dan 31.12.2021. u centru je boravilo 395 osoba.
- **„Borići“** u Bihaću (Unsko-sanski kanton) su otvoreni u januaru 2019. godine. Za smještaj migranata je dostupno 580 mjesta. Za porodice je osiguran određen prostor. Mjesečno su u prosjeku boravile 224 osobe. Na dan 31.12.2021. godine u centru je boravilo 80 osoba.
- **„Lipa“** na području općine Bihać (Unsko-sanski kanton) je otvorena u novembru 2021. godine. Za smještaj migranata je dostupno 1.500 mjesta. Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁷, ovaj centar je uspostavljen kao montažni objekat kontejnerskog tipa. Prema informaciji Službe za poslove sa strancima, centar je podijeljen na tri zone: zonu za muškarce samce, trenutnog kapaciteta 960 mjesta (planirano 1.000 mjesta); zonu za maloljetnike bez pratnje, trenutnog kapaciteta 120 mjesta (planirano 200 mjesta) i zonu za obitelji s djecom, trenutnog kapaciteta 228 mjesta (planirano 330 mjesta). Do otvaranja ovog cetra migranti su boravili u šatorima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, koji su nakon otvaranja demontirani i uklonjeni s ove lokacije. U 2021. godini, na lokaciji Lipa odnosno u šatorima Oružanih snaga BiH i montažnim objektima, mjesečno u prosjeku boravilo je 489 osoba. Na dan 31. 12. 2021. godine u centru „Lipa“ boravilo je 385 osoba.

¹⁷ Odluka o uspostavi privremenog prihvatnog centra za smještaj migranata na lokaciji „Lipa“ („Službeni glasnik BiH“, broj 2/21).

9.4. Izazovi u upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini

Ključni izazovi koji su uvjetovali i odredili upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini, identifikovani u 2020. godini, i dalje su prisutni u 2021. godini. S tim u vezi prezentujemo **ključne izazove** za upravljanje različitim aspektima migracija u BiH:

- **Postizanje potrebnog političkog konsenzusa** po pitanju upravljanja nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini.
- **Osiguranje efikasnijeg sistema koordinacije i upravljanja migracijama na svim nivoima.**
- **Jačanje institucija Bosne i Hercegovine** kako bi država preuzela upravljanje migracijskim tokovima kako u sigurnosnom tako i u humanitarnom aspektu.
- **Prevazilaženje višegodišnjeg nedostatka finansijskih, kadrovskih i tehničkih kapaciteta** u svim institucijama i agencijama u čijim nadležnostima je oblast migracija i azila.

Također su evidentni i **operativni izazovi** za upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini a to su:

- **Onemogućiti nezakoniti ulazak migranata** na dijelovima granice na kojima je zabilježen najveći migracioni pritisak s posebnim akcentom na **jačanje kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta Granične policije;**
- **Osigurati dovoljna finansijska sredstva te ljudske i materijalno-tehničke kapacitete** za efikasan rad svih **agencija i sektora nadležnih za pitanja migracija i azila** kako bi se osigurali uslovi za koordinirano i kontrolisano kretanje i boravak migranata na teritoriji BiH;
- Dodatno **jačati kadrovske i materijalno-tehničke kapacitete svih sigurnosnih agencija** kako bi se uspješnije borile protiv krijumčarenja migranata, ali i kako bi se smanjili sigurnosni rizici u lokalnim zajednicama gdje se nalazi veći broj migranata;
- **Utvrđiti identitet nezakonitih migranata.** Najveći broj migranata ne posjeduje nikakve dokumente. Služba za poslove sa strancima registruje migrante i u velikom postotku izdaje potvrdu o namjeri podnošenja zahtjeva za azil na osnovu izjavljenog identiteta, što otežava mogućnost povratka nezakonitih migranata kao i osoba kojima je izvršnom odlukom odbijen zahtjev za azil, a što predstavlja i sigurnosni rizik;
- **Zloupotreba sistema azila** u smislu iskazivanja namjere za azil s ciljem da se nezakonit ulazak legalizuje u zakonit boravak na teritoriji BiH u periodu od 14 dana;
- **Efikasna realizacija** postojećih sporazuma o readmisiji i **zaključivanje sporazuma o readmisiji** sa svim državama porijekla iz kojih dolaze migranti u BiH;

- **Procesuiranje migranata** koji su počinitelji prekršajnih i krivičnih djela od strane nadležnih pravosudnih organa odnosno, uspostaviti ujednačenu praksu sudova i tužiteljstva u BiH u cilju procesuiranja migranata;
- **Unaprijediti saradnju s državama na zapadnobalkanskoj ruti** u cilju sprječavanja i suzbijanja nezakonitih migracija na zapadnobalkanskoj ruti kao i u cilju sprječavanja i suzbijanja aktivnosti krijumčarenja migranata kako se BiH ne bi samostalno nosila s migracijskim izazovima;
- Jačati **bilateralnu saradnju** institucija i agencija koje se bave migracionim i sigurnosnim pitanjima između BiH i država EU, kao i **saradnju s međunarodnim i EU agencijama** koje imaju mandat da se bave migracionim i sigurnosnim pitanjima;
- Kako se Bosna i Hercegovina nalazi na tranzitnoj ruti nezakonitih migracija iz EU države (Grčke) prema drugim EU državama potrebno je **tražiti veću i koordiniranu pomoć u EU u rješavanju kako humanitarnih tako i mnogo veću pomoć** Evropske unije **u rješavanju sigurnosnih izazova** prvenstveno kroz pomoć u jačanju kapaciteta već navedenih nadležnih institucija;
- **Sigurnosni, humanitarni, zdravstveno-epidemiološki, ekonomski i drugi izazovi** u lokalnim zajednicama gdje se nalazi veći broj migranata, a posebno u lokalnim zajednicama u kojima se nalaze privremeni prihvatni centri;
- **Upravljanje migracijama u vrijeme epidemije bolesti Covid-19** predstavlja dodatni izazov.

10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se u skladu s članom III, stav (1), tačka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnom nivou.

10.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.

- Drugi dokument koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema je Akcioni plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definisana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentuje razvoj imigracionog i azilantskog sistema, trenutno stanje, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana za period 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integrisanju naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13 i 1/14).
- Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan 2016-2020. godina.
- U 2021. godini urađen je Prijedlog nove Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana za period 2021 – 2025. godina koji je upućen Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2021. godine doneseno je pet zakona koji regulišu oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 29/03, 4/04 i 53/07).

- Razvojem *acquis-a* Evropske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi **Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu** koji je stupio na snagu u maju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu** („Službeni glasnik BiH“, broj 87/12).
- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. novembra 2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine (“Službeni glasnik BiH”, br. 88/15 i 34/21), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. februara 2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine (“Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16).

U skladu sa odredbama Zakonu o strancima (“Službeni glasnik BiH”, br. 88/15 i 34/21) i Zakona o azilu (“Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16) doneseni su sljedeći podzakonski akti-:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, broj 25/16),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“, broj 79/16),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 55/16),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 51/16),
- Pravilnik o registrowanju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 69/16 i 75/21),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“, broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),

- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2020. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 18/20),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca zga vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 3/21),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize („Službeni glasnik BiH“, br. 66/16 i 15/17),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“, br. 3/15, 47/17, 73/17 i 40/20),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 19/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 16/17),
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru “Salakovac” („Službeni glasnik BiH“, broj 29/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 42/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 43/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 52/17),
- Pravilnik o obavezama prevoznika koji dovode strance na granične prelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/18),
- Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22).

Na snazi su i sljedeći podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12):

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“, broj 2/09),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 86/09),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“, broj 104/08).

Navedeni propisi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonu o azilu, ako isti nisu u suprotnosti sa navedenim zakonima.

10.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnom nivou kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti osnovano je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinilaca krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je osnovana 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspeksijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je osnovana Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je sa operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu”.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; saradnju sa međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu, te podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanici mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nosioca posebnih vrsta putnih isprava. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralno koordinirajući organ za obezbjeđivanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

Također, Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine i koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije na međunarodnom planu, između ostalog u područjima zdravstva i socijalne zaštite, nauke i obrazovanja, rada i zapošljavanja.

Ministarstvu civilnih poslova, putem Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, potrebe za radnim dozvolama stranaca dostavljaju tijela nadležna za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. Ministarstvo civilnih poslova izrađuje prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola za strance na osnovu izraženih potreba navedenih od nadležnih tijela, kojeg podnosi Vijeću ministara BiH.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o sprovođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud BiH

Ustavni sud BiH djeluje na državnom nivou te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom Bosne i Hercegovine, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

A2.10. Agencija za rad i zapošljavanje BiH

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je osnovana kao samostalna upravna organizacija u okviru institucija Bosne i Hercegovine, a njene nadležnosti, između ostalog su i da u koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine izvršava preuzete međunarodne obaveze iz oblasti zapošljavanja, a saradujući s nadležnim entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i da prikuplja strane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, te daje resornom ministarstvu BiH mišljenje i prijedloge za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini (kvote).

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance” unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza sprovođenja upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je sa kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH

Ministarsvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, saradnju sa nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1.** ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA
- ANEKS 2.** IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2020. I 2021. GODINI
- ANEKS 3.** IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2020. I 2021. GODINI
- ANEKS 4.** ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2020. I 2021. GODINI
- ANEKS 5.** OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2020. I 2021. GODINI
- ANEKS 6.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU
- ANEKS 7.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU
- ANEKS 8.** IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2021. GODINI
- ANEKS 9.** PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2012. DO 2021. GODINE
- ANEKS 10.** BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU

ANEKS 1

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

POKAZATELJI / GODINE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Broj izdatih viza u DKP-ima	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	
Broj izdatih viza na granici	150	93	58	120	66	57	34	19	3	7	
Broj odbijenih ulazaka u BiH	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	389	228	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	
Ulazaka	283	164	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	
Izlazaka	106	64	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	
Broj privremenih boravaka	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	
Broj stalnih boravaka	401	713	763	808	799	750	815	816	312	417	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	947	430	817	670	508	282	189	208	172	444	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem	182	123	59	52	31	38	17	34	0	23	
Broj otkaza stalnih boravaka	54	57	83	63	52	66	36	20	14	62	
Broj rješenja o protjerivanju	562	279	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	520	274	251	210	313	897	970	1.068	872	911	
Imigracioni centar	453	236	218	193	311	860	948	710	515	612	
"Na određeno područje ili mjesto"	67	38	33	17	2	37	22	358	357	299	
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	14	1	5	5	18	1	3	3	0	1	
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	292	117	57	29	156	358	670	330	195	89	
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	160	159	169	179	246	628	324	403	259	459	
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	88	209	104	197	148	379	628	624	290	248	
Državljana BiH	88	209	104	197	148	379	217	190	58	42	
Stranih državljana iz BiH	0	0	0	0	0	0	411	434	232	206	
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	75	75	55	42	105	311	652	783	330	570	
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	53	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine	2.573	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	817	649	676	641	682	667	728	657	567	557	
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)							3.531.159				

ANEKS 2

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2020. I 2021. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Afganistan	2	14	600,00%
2	Alžir	3	10	233,33%
3	Armenija	4	65	1.525,00%
4	Bangladeš	9	54	500,00%
5	Bjelorusija	13	28	115,38%
6	Botsvana		1	-
7	Brazil	3	2	-33,33%
8	Čad		4	-
9	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
10	Džibuti	2	4	100,00%
11	Egipat	45	144	220,00%
12	Ekvador		1	-
13	Eritreja	3	24	700,00%
14	Etiopija	13	157	1.107,69%
15	Filipini	57	615	978,95%
16	Gambija		2	-
17	Gana	3	8	166,67%
18	Gvineja		1	-
19	Indija	172	391	127,33%
20	Indonezija	60	231	285,00%
21	Irak	18	59	227,78%
22	Iran	49	126	157,14%
23	Jemen	25	212	748,00%
24	Jordan	108	1.033	856,48%
25	Južna Afrika	8	12	50,00%
26	Kamerun	1	2	100,00%
27	Kazahstan	5	7	40,00%
28	Kenija	9	24	166,67%
29	Kina	8	8	0,00%
30	Kirgistan	3	2	-33,33%
31	Komori	35	132	277,14%
32	Kosovo*	109	107	-1,83%
33	Kuba	1	3	200,00%
34	Libanon	16	289	1.706,25%
35	Libija	55	199	261,82%
36	Maldivi		7	-
37	Malezija	2	6	200,00%
38	Maroko	11	27	145,45%
39	Mauritanija	3	3	0,00%
40	Mijanmar		1	-
41	Mozambik		1	-
42	Nepal		16	-
43	Nepoznato državljanstvo	3	10	233,33%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
44	Nigerija	2	5	150,00%
45	Obala Slonovače	1	1	0,00%
46	Pakistan	53	213	301,89%
47	Palestina	20	96	380,00%
48	Ruska Federacija	17	30	76,47%
49	Salvador	1		-100,00%
50	Saudijska Arabija	783	13.694	1.648,91%
51	Senegal		1	-
52	Sijera Leone		1	-
53	Sirijska Arapska Republika	81	185	128,40%
54	Somalija	1	2	100,00%
55	Sudan	11	51	363,64%
56	Šri Lanka	1	25	2.400,00%
57	Tadžikistan	3	6	100,00%
58	Tajland	1	5	400,00%
59	Tanzanija		11	-
60	Tunis	3	18	500,00%
61	Turkmenistan	7	2	-71,43%
62	Turska		1	-
63	Uganda	4	20	400,00%
64	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
65	Ukrajina	2	3	50,00%
66	Uzbekistan	7	8	14,29%
67	Vijetnam		2	-
68	Zimbabve		3	-
UKUPNO:		1.857	18.427	892,30%

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 3

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2020. I 2021. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Bangladeš		5	-
2	Kamerun		1	-
3	Kazahstan		1	-
4	Libija	3		-100,00%
UKUPNO:		3	7	133,33%

ANEKS 4

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2020. I 2021. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Afganistan	6	13	116,67%
2	Albanija	160	152	-5,00%
3	Alžir	4	3	-25,00%
4	Antigva i Barbuda		1	-
5	Argentina	4	1	-75,00%
6	Armenija	1		-100,00%
7	Australija	3	5	66,67%
8	Austrija	426	429	0,70%
9	Azerbejdžan	7	2	-71,43%
10	Bahami		3	-
11	Bahrein	2		-100,00%
12	Bangladeš	2	5	150,00%
13	Belgija	52	43	-17,31%
14	Bez državljanstva		12	-
15	Bjelorusija	9	3	-66,67%
16	Bolivija		8	-
17	Brazil	6	10	66,67%
18	Bugarska	47	39	-17,02%
19	Crna Gora	27	67	148,15%
20	Češka Republika	39	39	0,00%
21	Čile	3	2	-33,33%
22	Danska	39	9	-76,92%
23	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
24	Egipat	1	2	100,00%
25	Ekvador	1	3	200,00%
26	Estonija	4	5	25,00%
27	Filipini		5	-
28	Finska	4		-100,00%
29	Francuska	166	86	-48,19%
30	Gambija		1	-
31	Grčka	24	2	-91,67%
32	Gvatemala	1		-100,00%
33	Gvineja		1	-
34	Holandija	148	76	-48,65%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
35	Hrvatska	163	58	-64,42%
36	Indija	5	22	340,00%
37	Indonezija		3	-
38	Irak	7	1	-85,71%
39	Iran	3	2	-33,33%
40	Irska	36	3	-91,67%
41	Island	3		-100,00%
42	Italija	203	178	-12,32%
43	Izrael	5	8	60,00%
44	Japan	1	3	200,00%
45	Jemen	1	1	0,00%
46	Jordan		1	-
47	Južna Afrika	2	5	150,00%
48	Kanada	11	5	-54,55%
49	Kazahstan	10	6	-40,00%
50	Kina	48	62	29,17%
51	Kirgistan		1	-
52	Kolumbija	3	6	100,00%
53	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
54	Koreja, Republika	2	3	50,00%
55	Kosovo*	214	283	32,24%
56	Kuba	2	11	450,00%
57	Kuvajt	4	3	-25,00%
58	Libanon	2	5	150,00%
59	Libija	2		-100,00%
60	Lihtenštajn		2	-
61	Litvanija	1	10	900,00%
62	Luksemburg	7	5	-28,57%
63	Mađarska	42	46	9,52%
64	Malezija	9	1	-88,89%
65	Malta		2	-
66	Maroko	7	4	-42,86%
67	Meksiko		1	-
68	Moldavija	6	7	16,67%
69	Mongolija		1	-
70	Nepal		27	-
71	Nepoznato državljanstvo	16	2	-87,50%
72	Nigerija	4		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
73	Norveška	26	4	-84,62%
74	Novi Zeland	1	3	200,00%
75	Njemačka	638	526	-17,55%
76	Oman		4	-
77	Pakistan	17	13	-23,53%
78	Palestina	1	1	0,00%
79	Peru		1	-
80	Poljska	144	86	-40,28%
81	Portugal	9	2	-77,78%
82	Rumunija	66	26	-60,61%
83	Ruska Federacija	53	58	9,43%
84	Salvador	1		-100,00%
85	Saudijska Arabija	2	8	300,00%
86	Sirijska Arapska Republika	7	5	-28,57%
87	Sjedinjene Američke Države	59	52	-11,86%
88	Sjeverna Makedonija	85	125	47,06%
89	Slovačka	28	28	0,00%
90	Slovenija	456	530	16,23%
91	Srbija	144	90	-37,50%
92	Sudan		4	-
93	Španija	23	27	17,39%
94	Švajcarska	125	105	-16,00%
95	Švedska	83	81	-2,41%
96	Tadžikistan		1	-
97	Tajland	1	3	200,00%
98	Tajvan	11		-100,00%
99	Tanzanija		1	-
100	Tunis	5	3	-40,00%
101	Turska	424	1.370	223,11%
102	Uganda	1		-100,00%
103	Ujedinjeni Arapski Emirati	8	14	75,00%
104	Ujedinjeno Kraljevstvo	71	25	-64,79%
105	Ukrajina	29	32	10,34%
106	Uzbekistan		1	-
107	Venecuela		1	-
108	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		4.525	5.038	11,34%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 5

OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2020. I 2021. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Afganistan	3.399	1.163	-65,78%
2	Albanija	139	55	-60,43%
3	Alžir	117	26	-77,78%
4	Argentina		2	-
5	Armenija	2		-100,00%
6	Austrija	7	3	-57,14%
7	Bangladeš	714	314	-56,02%
8	Belgija		11	-
9	Bjelorusija	1		-100,00%
10	Bosna i Hercegovina	30	15	-50,00%
11	Bugarska	2		-100,00%
12	Crna Gora	2	6	200,00%
13	Češka Republika	5	3	-40,00%
14	Egipat	192	143	-25,52%
15	Eritreja	134	18	-86,57%
16	Etiopija		1	-
17	Finska	3		-100,00%
18	Francuska	9	9	0,00%
19	Gambija		1	-
20	Gana	3	4	33,33%
21	Grčka	4	1	-75,00%
22	Gvineja	1		-100,00%
23	Holandija	7	2	-71,43%
24	Hrvatska	3	9	200,00%
25	Indija	41	11	-73,17%
26	Irak	641	115	-82,06%
27	Iran	318	90	-71,70%
28	Irska	1		-100,00%
29	Italija	20	17	-15,00%
30	Jemen	6	2	-66,67%
31	Jordan		6	-
32	Kamerun	12	1	-91,67%
33	Kazahstan		1	-
34	Kina	4	5	25,00%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
35	Kongo	3		-100,00%
36	Kosovo*	63	177	180,95%
37	Kuba	7	12	71,43%
38	Latvija	1		-100,00%
39	Libija	66	20	-69,70%
40	Luksemburg	2		-100,00%
41	Mađarska		5	-
42	Mali		1	-
43	Maroko	802	164	-79,55%
44	Meksiko	1		-100,00%
45	Mijanmar	4		-100,00%
46	Moldavija		1	-
47	Nepal	136	9	-93,38%
48	Nepoznato državljanstvo	63	9	-85,71%
49	Nepoznato (odvracena lica)		5.214	-
50	Nigerija		1	-
51	Norveška		2	-
52	Novi Zeland	1		-100,00%
53	Njemačka	21	50	138,10%
54	Obala Slonovače	1		-100,00%
55	Pakistan	4.423	788	-82,18%
56	Palestina	32	10	-68,75%
57	Poljska	6	7	16,67%
58	Portugal	2		-100,00%
59	Rumunija	9	3	-66,67%
60	Ruska Federacija	2	3	50,00%
61	Sirijska Arapska Republika	215	90	-58,14%
62	Sjedinjene Američke Države	3		-100,00%
63	Sjeverna Makedonija	2	6	200,00%
64	Slovačka		2	-
65	Slovenija		4	-
66	Somalija	12		-100,00%
67	Srbija	16	7	-56,25%
68	Sudan		3	-
69	Španija	6	1	-83,33%
70	Švajcarska	1	11	1.000,00%
71	Švedska	1	3	200,00%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
72	Tajland	1		-100,00%
73	Togo		3	-
74	Tunis	30	5	-83,33%
75	Turska	86	183	112,79%
76	Ujedinjeno Kraljevstvo	17	2	-88,24%
77	Ukrajina	4	4	0,00%
78	Zapadna Sahara	1		-100,00%
UKUPNO:		11.857	8.834	-25,50%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 6

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Afganistan	2	2	0,00%
2	Albanija	62	92	48,39%
3	Alžir	14	20	42,86%
4	Argentina	8	13	62,50%
5	Armenija	4	7	75,00%
6	Australija	9	11	22,22%
7	Austrija	376	468	24,47%
8	Azerbejdžan	4	11	175,00%
9	Bahrein	17	21	23,53%
10	Bangladeš	15	27	80,00%
11	Belgija	6	8	33,33%
12	Bjelorusija	6	8	33,33%
13	Bolivija	1	1	0,00%
14	Brazil	19	28	47,37%
15	Bugarska	26	21	-19,23%
16	Centralnoafrička Republika	1	1	0,00%
17	Crna Gora	546	647	18,50%
18	Čad	1	2	100,00%
19	Češka Republika	22	24	9,09%
20	Čile	3	1	-66,67%
21	Danska	13	17	30,77%
22	Dominikanska Republika	1	4	300,00%
23	Džibuti		1	-
24	Egipat	189	231	22,22%
25	Eritreja		1	-
26	Estonija		4	-
27	Etiopija	2	1	-50,00%
28	Filipini	26	40	53,85%
29	Finska	12	18	50,00%
30	Francuska	62	100	61,29%
31	Gana	6	4	-33,33%
32	Grčka	30	37	23,33%
33	Gruzija	2	10	400,00%
34	Gvatemala	2	2	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
35	Holandija	60	67	11,67%
36	Honduras	2	2	0,00%
37	Hrvatska	846	855	1,06%
38	Indija	35	43	22,86%
39	Indonezija	16	31	93,75%
40	Irak	26	22	-15,38%
41	Iran	19	33	73,68%
42	Irska	6	9	50,00%
43	Island	1		-100,00%
44	Italija	193	210	8,81%
45	Izrael	10	8	-20,00%
46	Jamajka	2	1	-50,00%
47	Japan	5	5	0,00%
48	Jemen	32	43	34,38%
49	Jordan	88	114	29,55%
50	Južna Afrika	14	12	-14,29%
51	Južna Koreja		3	-
52	Kamerun	1	2	100,00%
53	Kanada	37	41	10,81%
54	Katar	24	43	79,17%
55	Kazahstan	1	1	0,00%
56	Kenija	4	5	25,00%
57	Kina	239	314	31,38%
58	Kipar	10	13	30,00%
59	Kirgistan	4	2	-50,00%
60	Kolumbija	6	9	50,00%
61	Komori		1	-
62	Koreja, Republika	2		-100,00%
63	Kostarika	3	5	66,67%
64	Kuvajt	84	171	103,57%
65	Latvija	2	2	0,00%
66	Libanon	24	26	8,33%
67	Libija	117	113	-3,42%
68	Litvanija	8	6	-25,00%
69	Mađarska	6	7	16,67%
70	Makao	1		-100,00%
71	Maldivi	1		-100,00%
72	Malezija	8	14	75,00%
73	Mali	8	1	-87,50%
74	Malta	1	3	200,00%
75	Maroko	16	22	37,50%
76	Mauricijus		1	-

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
77	Mauritanija		1	-
78	Meksiko	11	19	72,73%
79	Mijanmar	2	1	-50,00%
80	Moldavija	19	20	5,26%
81	Namibija	2		-100,00%
82	Nepal	3	5	66,67%
83	Nepoznato državljanstvo	1	3	200,00%
84	Niger	1		-100,00%
85	Nigerija	6	3	-50,00%
86	Nikaragva	3	2	-33,33%
87	Norveška	11	5	-54,55%
88	Novi Zeland	4	2	-50,00%
89	Njemačka	354	436	23,16%
90	Oman	11	14	27,27%
91	Pakistan	29	27	-6,90%
92	Palestina	25	31	24,00%
93	Peru	6	5	-16,67%
94	Poljska	39	50	28,21%
95	Portugal	6	8	33,33%
96	Ruanda	1	1	0,00%
97	Rumunija	32	31	-3,13%
98	Ruska Federacija	162	158	-2,47%
99	Salvador		3	-
100	Saudijska Arabija	70	89	27,14%
101	Senegal	2	1	-50,00%
102	Sirijska Arapska Republika	181	246	35,91%
103	Sjedinjene Američke Države	209	319	52,63%
104	Sjeverna Makedonija	344	353	2,62%
105	Slovačka	25	30	20,00%
106	Slovenija	163	195	19,63%
107	Somalija	3	4	33,33%
108	Srbija	1.644	1.751	6,51%
109	Sudan	8	15	87,50%
110	Španija	24	28	16,67%
111	Šri Lanka	3	3	0,00%
112	Švajcarska	50	59	18,00%
113	Švedska	19	17	-10,53%
114	Tadžikistan	4	6	50,00%
115	Tajland	1	2	100,00%
116	Tanzanija	4	3	-25,00%
117	Trinidad i Tobago	1	1	0,00%
118	Tunis	19	29	52,63%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
119	Turska	1.131	1.434	26,79%
120	Uganda	3	4	33,33%
121	Ujedinjeni Arapski Emirati	61	95	55,74%
122	Ujedinjeno Kraljevstvo	95	112	17,89%
123	Ukrajina	43	50	16,28%
124	Urugvaj	1	1	0,00%
125	Uzbekistan	1	1	0,00%
126	Venecuela	6	10	66,67%
127	Vijetnam	1		-100,00%
128	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		8.293	9.827	18,50%

ANEKS 7

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAČAK U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Albanija	3	1	-66,67%
2	Alžir	1	1	0,00%
3	Argentina	1		-100,00%
4	Armenija	1	1	0,00%
5	Australija	1	1	0,00%
6	Austrija	27	43	59,26%
7	Bangladeš		1	-
8	Bjelorusija	1	3	200,00%
9	Brazil	1	2	100,00%
10	Bugarska		2	-
11	Crna Gora	53	61	15,09%
12	Češka Republika	1	2	100,00%
13	Čile		1	-
14	Dominikanska Republika	1		-100,00%
15	Egipat	5	9	80,00%
16	Etiopija	1		-100,00%
17	Filipini	2		-100,00%
18	Francuska	3	1	-66,67%
19	Gana		1	-
20	Grčka	2	3	50,00%
21	Gvatemala		1	-
22	Holandija	3	2	-33,33%
23	Hrvatska	47	50	6,38%
24	Indija	2	1	-50,00%
25	Indonezija	1	1	0,00%
26	Irak		1	-
27	Iran	2	1	-50,00%
28	Irska		1	-
29	Italija	3	11	266,67%
30	Jemen		3	-
31	Jordan	1	8	700,00%
32	Kanada	1		-100,00%
33	Kina	17	20	17,65%
34	Kuvajt	1	1	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
35	Libija	1	2	100,00%
36	Malezija	1		-100,00%
37	Maroko	1	2	100,00%
38	Moldavija	2	3	50,00%
39	Norveška	1		-100,00%
40	Njemačka	19	38	100,00%
41	Pakistan	1		-100,00%
42	Palestina	4	5	25,00%
43	Peru		1	-
44	Poljska	1	1	0,00%
45	Rumunija		3	-
46	Ruska Federacija	14	12	-14,29%
47	Saudijska Arabija	1		-100,00%
48	Sirijska Arapska Republika	6	7	16,67%
49	Sjedinjene Američke Države	2	4	100,00%
50	Sjeverna Makedonija	31	45	45,16%
51	Slovačka	1	0	-100,00%
52	Slovenija	4	9	125,00%
53	Srbija	7	9	28,57%
54	Sudan	3		-100,00%
55	Španija	2	1	-50,00%
56	Švajcarska	2	2	0,00%
57	Švedska	1		-100,00%
58	Tunis	1	3	200,00%
59	Turska	17	23	35,29%
60	Ujedinjeni Arapski Emirati		2	-
61	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	7	40,00%
62	Ukrajina	2	3	50,00%
63	Uzbekistan		1	-
UKUPNO:		312	417	33,65%

ANEKS 8

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2021. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				77	16
2	Albanija	8	1		16	7
3	Alžir				29	11
4	Argentina	1				
5	Austrija	7			2	
6	Bangladeš				45	12
7	Belgija				2	
8	Bjelorusija	1				
9	Bolivija				9	
10	Brazil	1				
11	Bugarska				1	1
12	Crna Gora	9	2		9	3
13	Češka Republika	1			5	1
14	Egipat	3	6		8	2
15	Eritreja				4	4
16	Etiopija				2	
17	Filipini				3	
18	Finska	2				
19	Francuska	1			1	
20	Gambija				1	
21	Gana				2	
22	Grčka	1				
23	Gruzija				2	2
24	Gvineja				1	
25	Gvineja Bisau				1	
26	Holandija		1		1	
27	Hrvatska	56	10		10	1
28	Indija	4	8		23	3
29	Indonezija				2	
30	Irak				35	4
31	Iran				30	6

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
32	Irska	1				
33	Italija	9		1	3	
34	Izrael	1				
35	Jemen				3	
36	Jordan	1			18	5
37	Kamerun				1	1
38	Kanada	1				
39	Katar				2	
40	Kina	1	9		10	4
41	Kosovo*				23	3
42	Kuba				4	4
43	Kuvajt				4	
44	Libanon				3	
45	Libija	2			15	4
46	Maroko				86	11
47	Mauritanija				1	
48	Nepal		1		9	
49	Nepoznato državljanstvo				2	
50	Nigerija				1	
51	Njemačka	12			2	
52	Pakistan	1	2		152	28
53	Palestina	1	1		11	4
54	Poljska	3			1	
55	Portugal			1	1	
56	Rumunija	2		2	3	
57	Ruska Federacija	1	1		3	1
58	Saudijska Arabija				6	
59	Sirijska Arapska Republika	3			8	4
60	Sjedinjene Američke Države	7			2	
61	Sjeverna Makedonija	3	3	2	6	
62	Slovačka	1				
63	Slovenija	4			6	1
64	Somalija				19	8
65	Srbija	119	4	9	60	15
66	Španija		1			

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
67	Šri Lanka				1	
68	Švajcarska	2			1	
69	Tajvan				1	
70	Togo				3	3
71	Tunis				7	
72	Turska	171	11	8	519	441
73	Uganda				1	
74	Ujedinjeni Arapski Emirati				3	
75	Ujedinjeno Kraljevstvo	1			2	
76	Ukrajina	1	1		3	2
77	Venecuela	1			1	
78	Zapadna Sahara				2	
UKUPNO:		444	62	23	1.330	612

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 9

PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2012. DO 2021. GODINE

Red. Br.	DRŽAVA	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan			6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	20	31	24	31	272	541
2	Alžir	2	2	8	8	3	3					77	77	18	18	5	5	6	6	1	1	120	120
3	Armenija			1	1	3	3	2	5													6	9
4	Austrija																	1	1			1	1
5	Azerbejdžan											3	3	1	1	1	5			1	1	6	10
6	Bangladeš			6	6	2	2	1	1			2	2	2	2			1	4			14	17
7	Bez državljanstva			1	1									3	3							4	4
8	Centralnoafrička Republika					1	1															1	1
9	Crna Gora							1	1					1	1							2	2
10	Egipat					1	1			1	1			4	4	2	2					8	8
11	Eritreja	3	3														1	1	1			4	5
12	Etiopija					1	1															1	1
13	Filipini									1	1	1	1									2	2
15	Gambija											1	1									1	1
16	Hrvatska							1	1	1	1							1	1			3	3
17	Indija													16	16	4	9	1	1			21	26
18	Irak			1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	18	72	6	12	181	550
19	Iran	1	1	2	2	1	1					9	10	157	364	47	121	8	13	17	28	242	540
20	Izrael																			1	1	1	1
21	Jemen													11	18	2	2	3	7			16	27
22	Jordan									2	3	1	1									3	4
23	Kamerun					1	1	4	4	2	2							8	8			15	15
24	Kenija									2	2											2	2
25	Kina																	1	1			1	1
26	Kongo DR					1	1	1	1			1	1									3	3
27	Kongo, Republika							1	1													1	1
28	Kuba							1	1			2	2					1	1			4	4
29	Kuvajt											1	3	1	1	1	1			1	1	4	6
30	Libanon											3	3					1	1			4	4
31	Libija	2	2									21	21	35	35	3	3	1	1			62	62
31	Mađarska							1	1													1	1

Red. Br.	DRŽAVA	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
32	Mađarska			1	1																	1	1	
33	Mali							1	1													1	1	
34	Maroko	2	2			2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	17	17	11	11	85	87	
35	Mauritanija											1	1									1	1	
36	Mijanmar	1	1																	1	1	2	2	
37	Moldavija	1	1																			1	1	
38	Nepal											3	3	11	13							14	16	
39	Nigerija			1	1							1	2									2	3	
40	Obala Slonovače													1	1							1	1	
41	Pakistan			2	2					11	12	65	65	344	350	64	68	17	17	21	29	524	543	
42	Palestina	2	2	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	2	4	1	1	54	66	
43	Poljska											1	1									1	1	
44	Ruska Federacija											7	15	3	7			1	5			11	27	
45	SAD					1	1															1	1	
46	Saudijska Arabija															1	1					1	1	
47	Sijera Leone							5	5					1	1					1	1	7	7	
48	Sirijska Arapska Republika	22	35	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	8	10	5	5	261	430	
49	Sjeverna Makedonija											1	1	1	2							2	3	
50	Slovenija											1	1									1	1	
51	Slovačka																		1	1		1	1	
52	Somalija			1	1	2	2							6	6	2	7					11	16	
53	Srbija	3	3	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1					3	3	25	31	
54	Sudan					4	4									1	2					5	6	
55	Šri Lanka			1	1	1	1					2	2			1	2					5	6	
56	Tadžikistan											1	1									1	1	
57	Tunis	1	1									3	3	2	2	2	3	2	3	1	3	11	15	
58	Turska			1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	19	39	22	33	118	220	
59	Ukrajina					1	1	1	1					1	1						1	1	4	4
60	Zapadna Sahara																			1	3	1	3	
UKUPNO:		40	53	73	100	45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	333	784	138	244	120	167	2.158	3.467	

ANEKS 10

BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2020. I 2021. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
1	Albanija	47	57	21,28%
2	Alžir	2	2	0,00%
3	Argentina	4	7	75,00%
4	Australija	5	4	-20,00%
5	Austrija	39	35	-10,26%
6	Azerbejdžan	2		-100,00%
7	Bahrein	14	13	-7,14%
8	Bangladeš	1	31	3.000,00%
9	Belgija	2	2	0,00%
10	Bjelorusija	2	4	100,00%
11	Bolivija	1		-100,00%
12	Brazil	6	7	16,67%
13	Bugarska	6	2	-66,67%
14	Crna Gora	70	88	25,71%
15	Češka Republika	11	11	0,00%
16	Danska	3	4	33,33%
17	Egipat	87	68	-21,84%
18	Ekvador		1	-
19	Etiopija	1	1	0,00%
20	Filipini	5	7	40,00%
21	Finska	2	3	50,00%
22	Francuska	8	9	12,50%
23	Gana	6	6	0,00%
24	Grčka	6	6	0,00%
25	Holandija	15	14	-6,67%
26	Holandski Antili	1	2	100,00%
27	Hrvatska	149	193	29,53%
28	Indija	15	20	33,33%
29	Indonezija	1	2	100,00%
30	Irak	15	8	-46,67%
31	Iran	12	16	33,33%
32	Irska	1	2	100,00%
33	Italija	86	82	-4,65%
34	Izrael	7	3	-57,14%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
35	Japan	2	1	-50,00%
36	Jemen	24	20	-16,67%
37	Jordan	38	33	-13,16%
38	Južna Afrika	1		-100,00%
39	Kamerun		1	-
40	Kanada	10	7	-30,00%
41	Katar	29	35	20,69%
42	Kazahstan	1	2	100,00%
43	Kina	129	124	-3,88%
44	Kipar		1	-
45	Kirgistan	1		-100,00%
46	Kolumbija	1	3	200,00%
47	Komori	1		-100,00%
48	Kongo		1	-
49	Koreja, Republika	1	1	0,00%
50	Kostarika		1	-
51	Kukova Ostrva	1		-100,00%
52	Kuvajt	119	122	2,52%
53	Libanon	6	6	0,00%
54	Liberija		1	-
55	Libija	17	22	29,41%
56	Litvanija	2	2	0,00%
57	Mađarska	1	1	0,00%
58	Malezija	7	9	28,57%
59	Maroko	2	2	0,00%
60	Mauritanija	1		-100,00%
61	Meksiko		2	-
62	Mijanmar		1	-
63	Moldavija	3	5	66,67%
64	Mongolija		1	-
65	Nepal	1	7	600,00%
66	Nigerija	2		-100,00%
67	Njemačka	47	54	14,89%
68	Oman	8	17	112,50%
69	Pakistan	25	27	8,00%
70	Palestina	11	13	18,18%
71	Paragvaj	1		-100,00%
72	Peru	2		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2020	2021	+/- (%) (2021/2020)
73	Poljska	7	6	-14,29%
74	Portugal	1		-100,00%
75	Rumunija	8	7	-12,50%
76	Ruska Federacija	48	45	-6,25%
77	Saudijska Arabija	84	108	28,57%
78	Senegal	2	1	-50,00%
79	Sirijska Arapska Republika	99	87	-12,12%
80	Sjedinjene Američke Države	36	64	77,78%
81	Sjeverna Makedonija	60	54	-10,00%
82	Slovačka	11	12	9,09%
83	Slovenija	51	54	5,88%
84	Srbija	653	622	-4,75%
85	Sudan	6	4	-33,33%
86	Sveta Lucija	1		-100,00%
87	Španija	3	4	33,33%
88	Šri Lanka	1	1	0,00%
89	Švajcarska		6	-
90	Švedska	3	3	0,00%
91	Tanzanija	1		-100,00%
92	Tunis	2	2	0,00%
93	Turkmenistan	3	1	-66,67%
94	Turska	289	334	15,57%
95	Ujedinjeni Arapski Emirati	63	92	46,03%
96	Ujedinjeno Kraljevstvo	16	24	50,00%
97	Ukrajina	10	10	0,00%
98	Venecuela	2	1	-50,00%
99	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		2.586	2.775	7,31%

Tehnička podrška:

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

EUROPEAN UNION

Ova publikacija je izrađena u okviru projekata "Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za readmisiju (WBCAP)" i "Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za integrisano upravljanje granicom (WBIBM)", koje finansira Ministarstvo vanjskih poslova Danske i "EU Specijalne mjere podrške u odgovoru na izbjegličku i migrantsku situaciju u BiH", kojeg finansira Evropska unija. Njezin sadržaj isključiva je odgovornost Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine i ne odražava nužno stajališta Ministarstva vanjskih poslova Danske, Evropske unije ili Međunarodne organizacije za migracije (IOM).